

namas — tai valstiečių raštine; šale jos, lig gedindamos ko, tūno užsiglaudęs už mūro, dar naujas, mažas, žemas medinis namas, maž-kuo skiriantis nuo papras- to ukininko grįčios, tik jei da- kaukų dangčių (stogų) — tai liaudies mokykla. Tai namas kuriamas rudens, žiemos ir pa- vario laiku susirenka vaikai mo- kyti. Žinoma visiems, kad jei- gu į nedidelį kambari susirenka daug žmonių, tai oras pasidaro sunkus kvėpuoti. Ir tokiame troškime sugadintame ore turi išbūti per klauras dienas mūsų vaikai. Negana to, su koku šir- dies skausmu daugybei iš anų, reikia dūlinti namo. Kiek- tat piktnaudžiavimas ir nesuipa- timų su vietiniu mo- kytoju! Mat jis nepriėmė vaiko į mokyklą. Dėlko-gi jis taip pa- darė? Dėlto, kad mokykloje jau vietos nebuvo. Man rodos, kad dabar šimtiesiems atsitinka labai gera proga taip surėdyti, kad nors valstiečių vaikų dauguma galėtų naudotis mokykla, būtent: tą didelį mūrą namą, kuriame da- bar telpa valstiečių raštine, pa- vesti mokyklai, o aną mažą na- melį, kuriame nuo rudens jau ma- nomia pradėti vaikus mokyti pa- skirti raštinei. Kad „valstiečių poneliai“ ir priešintys tam, bet jų, valstiečiai, nepasieksite ir tū- nes jie tai daryti tik savo nau- dai; jums gi turi rūpėti jūsų vai- kų gerovė. O kokią puikią mo- kyklą turėtumėte! Kaip tat smagu ir gera būtų jūsų vaikams mo- kyti! Ant angsto galima būtų pa- daryti mokymams kambarius. Kaip tat būtų praktiška ir gera: vaikams iš tolymesniųjų kaimų nereikėtų lyjant per purvyną, ar, pūstant, per sniegą bristi namo ar į mokyklą, nes ant vietos tu- rėtų puikiai, neapmokomą nakvy- vę; atveži vaiką panedėlį, atve- ži kiek maisto ir buk tėvai, ra- mus, nes tavo vaikas nevargs, ne- šlaps, eidamas, nes jis turi ant vietos puikiai prieglauda. Paga- lios ir į mokyklą tuomet būtų ga- lima dvigubai — trigubai vaikų priimti ir dar oras būtų tyras, nes namas ruimingas. Tat, vyrai, negaisindami laiko, susirinkite, pakalbėkite ir, surašę tokį nutari- mą, pasiūskite į mokslo Direk- ciją ir į pavieto viršininką, ie bus viskas, atliks. Taip pigiai jis jums atsietų, o kiek ger padar- ytumėte mokantiesiems vaikams. Jeigu kiltų klausimas apie dar- žą ir „placius“, tat neužmirškite, kad toje vietoje, kur dabar pastaty- ta mokykla pirm 7—8 metų ir buvo raštine, ant vietos buvusios mokyklos dabar stovi raštine.

M-jas iš B-ky.
(Iš „V.2.“)

IS RYGOS.

Centralinė latvių ukininkų są- jungai Rygoje Lyvų gubernato- rui leides vienus metus rinkti norimajai įkurti žemės dirbimo mokyklai pinigų. Toji sąjunga ketinanti prašyti ir Kauno guber- natoriaus leisti jai tam tikslui rinkti pinigų ir iš latvių, kurie gyvena ant sienos ir toliau Kau- no gubernijoje.

(Iš „V.“)

IS PETERBURGO.

Netekusių vilties įstoti į Rusi- jos universitetus liuosų klausyto- jų centralinis biuro užklauso kai- kurias užsieninių augstesniųjų mo- kyklų valdybas, idant prisiųstų sąlygas į tas mokyklas įstojant. Pizos (Italijoje) universitetas ap- siėmė priimti visas buvusias Rusi- jos universitetų liuosas klausyto- jas, priskaitant joms pereitą kursą. Sveicarijos gi universite- tai reikalauja subrendimo atesta- to, arba gimnazijos mokslo už- baigimo, ir palidijimo apie egzami- nų iš lotynų kalbos išdavimą.

Peterburgo statistikos kursas šiemet baigė šeši žmonės. Vidaus dalykų ministerija dabar pakėlė klausimą apie perkeitimą stati- stikos kursą į augstesniąją mo- kyklą — į institutą. Į tą insti- tutą manoma priimti jaunika- čius išėjusius vidurinės mokyk- los moksle.

(Iš „V.2.“)

IS AMERIKOS.

UŽRASAS MUZEJUI.
Osvego, N. Y. Pasimiręs čia milijonierius Frederic Cooper Ha- ll užrašė. Metropolitan Museum of Arts Yale universitetui 4 milio- nus doliarų; savo turtų palaikę- jus užrašė tik 50000 dol. Iš- vėrsti užrašo palaikėjai negali.

NUMIRĘ ATEIVIŲ UZVEIZ- DOS PERDĖTINIS.

Washington, D. C. 4 d. rug- sėjo nuo pilvo ligos pasimirę vy- riausiasis aitevių užveizdos perdė- tinis Sergeant, sulaukęs 50 metų. Vėlonis, nors ir neprigulėjo prie aitevių užtarėjų, bet visgi ne bu- vo jų tokiu priešu kaip prieš jį buvęs Powderly.

ATEIVIAI.

Washington, D. C. Sulyg at- skaitos Amerikos izdo ministerio, nuo 1 d. liepos pereitų metų, iki tokiame jau laikui šių metų, Ame- rikon išviso atkako 924000 aitevių. Bet per tą laiką iš pirmiau atkaku- sių sugrįžo Europon 715000 aitevių. Tokiu būdu aiteviai padan- gino Amerikos gyventojų skaitlių ant 209000 galvų.

GAL IR NORĖJO SAVO PA- ČIA NUZUDYTI.

Boston, Mas. Likosi čia su- aresnuotas aktorius 29 metų Chester Jordan, kaip iš pravarės galima manyti, Amerikoje gimęs vokietis. Ji apkaltinta nužudyme jo pačios. Jo namuose rado kuną jo pačios su nukirsta galva, kojomis ir ran- komis; kunas buvo padėtas į skry- nią. Jordan prisipažino policijoj, jog jis savo pačią užmušė, bet pa- sakė, kad jis tą padarė be noro. Ji buk jį mušė, o jis vien kirtį jai atidavė.

GERAS DOROS DABOTOJAS.

New York. Čia likosi suare- tuotas agentas Parkhurst draugys- tės, kurios pareiga kelti dorą. Pasirodė mat, kad jis leido terp savo pasekėjų neturintias vertes popieras; apkaltintas jis teigė, buk nuo moterų išviliojo deiman- tinių gražnų už kelis šimtus do- liarų. Jis pastatytas po kaučija 4000 dol.

NESUVISU PASISEKĖ.

Washington, D. C. 5 d. rug- sėjo, garsaus orlaivių išradėjo bro- lis, Orville Wright bandė čia sa- vo brolio išrasta ir padirbintą orlaivį. Mėginimai ne su visu pa- sisekė, kadangi išradėjo brolis, kaip pats užtikrina, ne mokojo gerai masinas valdyti, todėl or- laivys turėjo nusileisti ant žemės.

SOCIJALISTAMS NEPASISE- KĖ.

Sheboygan, Wis. Laikė rinki- mų čia socijalistams šmet nepasi- sekė. Miestą čia valdė socijali- tų kandidatai, bet dabar už juos paduota tik 50 balsų. Matyt čia pačiu socijalistų padarytos kokios svarbios klaidos; gal terp jų užgi- mę tokį jau vaidai kaip ir terp musikų. Besivaidijant vienok negalima idėjos prysakin pastumti.

NE TIKEJIMO, BET KAZYRA- VIMO MOKINO.

Havana, Ill. Perdėtinis vienos nedidelės mokyklos, Thomas F. Edwards likosi atgabentas teisman istirti jo protą, kadangi jis mat vietoj mokinius mokyti tikėjimo, mokino kazyravimo. Prisaikintie- jie vienok rado jį su visu sveiku.

PASEKMINGA OPERACIJA.

Od City, Pa. Iš čianykščio li- gonbučio išėjo kaip išgydytas Harry Bemus. Neseniai Bemus nusilaužė nugarkaulį. Ligonbuty daktarai išplovė jam nulaužtą nu- garkaulio dalį ir jo vietoj įdėjo tokią jau nuo šunies paimtą dalį ir ta dalis gerai prigijo.

NELAIMĖ ANT LAIVŲ.

Deer Isle, Me. Penobscot už- lajoj apvirto laivas, kuriame bu- vo to ypatų. Iš buvusių ant laivo ypatų — septynios prigėrė, kuria- me tai skaitliu buvo šešios mo- terys ir vienas vyriskis.

GIRIŲ GAISRAI.

Stackton, Cal. Murphy aplin- kinėse siaučia girių gaisrai. Ne- paisant visų gesintojų pasistengi- mų, ugnis prisigriebė jau į didžiū- jų medžių Calaneras rezervaciją, kur yra medžiai turinti 300 pėdų augčio, o 78 pėdas aplink. Jeigu ne užels lytus, ugnis gali išnaikyti tą saugojamą didelį medžių re- zervaciją.

EXPLOZIJOS.

Boston, Mas. Krautuvėse Tay- lor-Palmer Co. atsitiko eksplozija, kuri išnaikino triobą iš 80 auto- mobilų. Nuostolius padarytus skai- to ant 200000 dol.

Parkesburg, W. Va. Ant lai- vo netoli Belleville explodavo 80- tarys nitroglicerinas. Eksplozija 3 ypatos sužeistos mirtinai, o dau- gusis sužeista nors sunkiai, bet ne mir- tiškai. Sugrįžo ir keturis namus,

GAISRAI.

Rawhide, Nev. 4 d. rugsėjo siautė čia gaisras, kuris išnaikino didesnę dalį šio turinio 3000 gy- ventojų miestelio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 750- 000 dol.

Boston, Mas. Ant Britiško lai- vo Puritan, krautuvėse, užgimė gaisras. Nuo dujų užtroško ke- turi jurininkai.

Summer, Wis. Išdegė vidurys šio miestelio. Ugnyje pražuvo viena ypatė. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Cleveland, O. Sudėgė čia ita- los Saginaw Bay Lumber Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

Phoenix, Brit. Col. Darbai einą čia ne blogiausiai. Moka nuo 3—3.50 dol. už dienos darbą. Bet iš kitur pribuvę negali gaut darbo. Lietuvių yra čia dvi še- imyni ir to pavieniu, bet apie juos nieko gero ne galima pranešti: girtuokliavimai vaidai, o paskui by- los teismuose, tai paprasti jų už- siėmimai.

J. A.

Peoria, Ill. Darbininkai čia- nykščių alaus leidyklų surengė streiką, bet tą pasisekė prašalinti. Darbininkai sutiko sumazinti ant pusės jų reikalaujamą algų pakė- limą; tam pritarė ir darbdaviai.

East St. Louis, Ill. Prasidėjo darbai dirbtuvėse Republic Iron & Steel Co. Prie darbo išyk prie- mē 900 darbininkų, bet iki spalio mėnesio ketina priimti 2000.

Mineapolis, Min. Pillbury -Washburn Milling Co. žada už- daryti visus miltų malūnus, jeigu negaus 750000 dol. pinigų toles- niam malūnų užtaikymui.

Dunmore, Pa. Čianykščiose kasyklose yra kalnakasių streikas.

Butter, Pa. Ratų dirbtuvėse Standard Steel Car Co. prasidėjo darbai. Prie darbo patilpo keli šimtai darbininkų.

Youngstown, O. Youngstown Sheet & Tube Co. dirbtuvėse pra- sidėjo darbai.

Terre Haute, Ind. Streikai anglėkasių Indiana valstijoje bai- giasi. Vandalia Coal Co. jau su- staitai su darbininkais, tai nėra abejonės, kad susitaisys greitai ir kitos kompanijos.

Morgantown, W. Va. Prasi- dėjo darbai visose čianykščiose stiklo dirbtuvėse.

New Orleans, La. Sustreika- vo čia 500 namų teptiojų. Jie reikalauja pakėlimo algų ant 15%.

New Haven, Con. Dėl pra- šalimo 15 tarnaujančių ant čia- nykščių gatvinių kary, visi tarnau- jantieji rengiasi streikuoti, jeigu kompanija nepriims prašalintų at- gal.

Cleveland, O. Prasidėjo dar- bai čianykščiose Cleveland Fur- nace Co. dirbtuvėse, kurios stovėjo nuo 1 d. balandžio. Prie darbo priėmė 500 darbininkų.

Gypsi, W. Va. Darbai šiom kartą einą čia labai gerai. Ka- syklose dirba kiekvieną dieną. Kal- nakasiai iš kitur pribuvę gali čia gauti darbą. Berrysburge darbai teigė čia labai gerai. Kasyklo- se dirba kiekvieną dieną. Pinni- ekinke reikalauja angliakasių.

Gary, W. Va. United States Steel Corporation rengia naujas kasyklas, kuriose neužilgo pra- sidės darbai. Prie darbo patilps 1000 darbininkų.

Morgantown, W. Va. Visos čianykščios stiklo dirbtuvės dirba. Dirba visose dalyse ir American Steel & Tin Plate Co. Čia gali gaut darbą ir iš kitur pribuvę dar- bininkai.

Martins Ferry, O. Dirbtuvė- se Aetna Standard Tin Plate di- rba prie 11 makų, 12 gi malūnų stovi. Yra vienok viltis, kad dar- bai neužilgo pasigeris.

Richmond, W. Va. Prasidėjo darbai itaisose Cherry River Lum- ber Co. Richmond gali gaut dar- bą keli šimtai iš kitur pribuvusių darbininkų.

Birmingham, Ala. Streikas kalnakasių Alabama valstijoje li- kosi atšuktas ir unija paliepė dar- bininkams grįžti darban.

Butte, Mont. Dėl nesutikimų su darbininkais šitos aplinkinės likosi uždarytos visos kasyklos; pertai 7000 darbininkų neteko dar- bo.

Harrisburg, Pa. Čianykščio- se blėtos dirbtuvėse prasidėjo dar- bai. Išyk priims 200 darbininkų.

Braston, W. Va. Čia bus neužilgo atidarytos naujos ka- syklos.

New York. Laukia čia strei- ko tarnaujančių ant elektrinių gelžkelių.

Superior, Wis. Laivų iškro- vėjai pakėlė streiką. Jie rei- klauja didesnių algų.

Linton, Ind. Čianykščiose ge- ležies dirbtuvėse prasidėjo darbai.

Watertown, N. Y. Darbinin- kai International Paper Mills Co. pakėlė streiką.

Forth Worth, Tex. Darbai čianykščiose geležies dirbtuvėse ei- na gerai.

Reading, Pa. Darbai dirbtu- vėse Reading Iron Works einą gerai.

Harrisburg, Pa. Darbai čia- nykščiose plieno dirbtuvėse šiom kartą einą gerai.

Berwick, Pa. Sustreikavo dar- bininkai čianykščių gelžkelio var- stotų.

Cambridge, O. Dirbtuvės American Steel & Tin Plate Co. stovi. Kada pradės jose dirbti, nežinia.

Cumberland, Md. Taylors blėtos dirbtuvėse iš dalies pradėjo dirbti.

Wheeling, W. Va. La Belle geležies dirbtuvės stovi, rodosi, kad darbai jose negreitai prasidės.

Clarksburg, W. Va. Visos čianykščios stiklo dirbtuvės dirba. Kasyklose dirba kiekvieną dieną. Cino dirbtuvės stovi.

St. Clairsville, O. Sudėgė čia Provident kasyklos ir per tai keli šimtai darbininkų neteko darbo.

Titusville, Pa. Ketina tuojaus pradėti darbus Queen City odi- nese.

New York. Streikuoja čia 30000 siuvėjų.

Wheeling, W. Va. Čianyk- ščiose blėtos dirbtuvėse darbo yra pakaktinai.

Birmingham, Ala. Šitų aplin- kinių angliakasių dar vis strei- kuoja.

Martins Ferry, O. Darbai Laughlino geležies dirbtuvėse su- stoji.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CHICAGO, ILL.

Chicagoje, kaip jau visi gerai žinome, turime labai daug bažny- čių, apie aštuonias, o prie bažny- čių, žinoma ir vargonininkų. Iki šiol tie visi lietuviečiai vargoni- ninkai tarnaudavo lenkam, ren- davo koncertus — lenkam; mo- kėdavo pinigų — lenkam. Bet sau ir savo žmonėms jie nieko ypatingo nenuveikdavo. Vienok, kad tas neteislinga, tą turėjo bu- tintai gyvenimas parodyti. Lietu- viai yra taikūs ir geras bendro netu- rinti su lenkais. O lietuviai para- pjonai turėjo tiesą reikalauti nuo savo vargonininkų, kad tie reng- tų koncertus saviems žmonėms, kad supazindintų lietuvius su mū- zika, o ne lenkus. Todėl dabar ir įvyko tas, kas jau buvo seniai rei- kalavama — atsiskyrimas lietuvų vargonininkų nuo lenkų. Ir šitą lietuvų atsiskyrimą reikia pagrįsti. Pereitę savaitę, 29 d. rugpjūčio atsiskyrė jie nuo lenkų ir dabar, tikime, kad jie padės savo gabi- mus, savo energiją apsvietim mu- su, apsvietim savo viančiams. Pa- giriname ir sveikiname, iš tikros širdies šitą jų vyriausią pasielgimą, nes matome, kad jie nori būti sa- vistoviais vyrais, o ne vergais ka- lių. Pasitikime taipgi, kad mūsų

lietuviai vargonininkai parengs mums lietuviams šioje žemėje ne- vieną muzikališką vakarą ir sura- mys mūsų sielą, mūsų širdis! O muzikališką vakarą, grynai muzi- kaliską, pas mus taip mažai, taip mažai! Pasitikime taipgi išgirsti nekartą sujudytą chorą.

Todėl dar kartą su džiaugsmu, geriausiais linkėjimais ir didžiaus- sia vilčia sveikiname šitą jų vyriausią pasielgimą. Parodėte savą atsiskyrimu, kad norite gyventi sau, savo tautai, o ne svetimiems. To- dėl dabar darsiai pirmyn! Nes tik drąsiems priklauso gyvenimas, ne vergams! Beto bukitė persitiki- ring, kad visuomenė jus labiau remis, nes savięje visada turi būti saviems arčiausiai!

Sveikintojas.

Čarų valdžios tarnams nepakan- ka kraujo ir lavonų mūsų bran- gios tėvynės Lietuvoj, ir visoj Ru- sijoj! Ji vis geidžia naujų ir naujų lavonų ir užsimanė išgauti iš Su- vienytų valstijų Amerikos laisvės kovotojus.

Vėl nauji lavonai ir kraujas. Čarų valdžiai pareikalavus nuo Suvienytų Valstijų išduoti Joną Purną, jis tapo komisionieriaus Shild nuspreistas išduoti (tai pir- mas karžygis taps išduotas). Da- bar Rusijos valdžia pradės reika- lauti paeiliui ir kitų, kol neislaus visus laisvės kovotojus.

Visi visuomenieškijie veikėjai, kaip lietuviai, latviai, rusai teigė ir angliai pradėjo protestuoti prieš tokį žiaurų valdžių pasielgimą, rengia protestus mitingus, prakal- bas, renkamos ir tt.

Susitvėrusi Chicagoj iš kuopų L.S.S. ir kelių pirmiejių Dr- sčių tam tikra taryba, praneša visu- menai, kad ateinantys tarybos susirin- kimas atsisbus nedėlio, 13 d. rug- sėjo, apie 4 valandą po pietų p. Radavičiaus saleje, po Nr. 942 — 33-čios gatvės. Kviečiame visas draugystes išrinkti ir pasiusti de- legatus ir prisidėti prie to švento darbo. Jei jos nesusėdės iki to lai- ko nuspręsti, administracijos atsilankymas būtų labai gėstinas.

Visi prie darbo! Jeigu nusių- stų Purną ant rusiškų kartuvių, tai ant mūsų puls kraujas ne tik vieno Purno, bet ir dešimčių ki- tų laisvės kovotojų, atvykusių pas mus įsikot prieglaudos. Purnas turi but ištrauktas ir išliuosuotas nuo mirties.

Vardan tarybos,

Komitetas.

P. S. Reikalaujant rezoliucijų ir kreipiantis su kitais tarybos reikalais, reikia adresuoti:

S. J. Darguzis,
150 W. 18th st.,
Chicago, Ill.

IS TAMAQUA, PA.

23 d. rugpjūčio L. S. S. 103 kuopa parengė prakalbas, norėda- ma sudrįtinti kuopą ir pakelti iš amžino miego čianykščius lietuvius. Buvo čia prakalbos ir 2 rugpjūčio. Kalbėjo Smulkutis iš Philadelphi- jos, bet galima sakyti, kad niekas nieko nesuprato.

Buvo aiškinama apie dabartinį ne- tikusį surėdimą. Buvę prakalbo- se, visokias paskalas leido ant naujai susitvėrusios kuopos. Da- bar užkietėm keletą kalbėtojų iš Minersvilles, tik nelaimė, kad kal- bėtojai negalėjo ankščiau pribūti kaip ant 6 valandos vakare. Pra- kalbos prasidėjo 7 val. Žmonių pri- sirinko apie 50—60, daug moterų ir merginų atėjo ir keletas įklausius, kurie labai negražiai užsilaikė. Su- sirinkimą atidarė drg. A. Ventskevičia, kuopos organizatorius. Eilės „Brangi laisvė“ deklamavo Mikalavičiūtė iš Minersvilles. Vienas tamsybės apaštalas nemokė- damas žmogiškai elgtiesi, sušuko: „ar kiauless atginei?“ Sujudo pu- blikos, norėjo tvarkos ardytoją lau- kan išmesti, bet jis apsimalsino, todėl liko sėdintinė. Kalbėjo drg. J. Bekampis iš Minersvilles. Jis aiškino darbininkų padėjimą, kal- bino šviestis, ir organizuotis, skaitė pirmiejiškus laikraščius ir kny- gas. Laikė kalbos užsisoko ant kalbėtojo D. L. K. Gedimino Uk. Klubi prezidentas, bet žmonės su- stabdė ir liepė laukti kalbos galo. Pasibaigus kalbai tas pats prezi- dentas A. Žiugžda pradėjo rekti: girdi, skaitau laikraščius (kaip patėmėjau, skaito „Saulė“) ir ži- nauj kas tai yra socialistai. Gir- lietuvių atsiskyrimą reikia pagrįsti. Pereitę savaitę, 29 d. rugpjūčio atsiskyrė jie nuo lenkų ir dabar, tikime, kad jie padės savo gabi- mus, savo energiją apsvietim mu- su, apsvietim savo viančiams. Pa- giriname ir sveikiname, iš tikros širdies šitą jų vyriausią pasielgimą, nes matome, kad jie nori būti sa- vistoviais vyrais, o ne vergais ka- lių. Pasitikime taipgi, kad mūsų

džia persėgėjimui žmonių nuo- pleškim. Bet klausimas liko ne išri- štas, nes pradėjo jau paminėtas tamsybės apaštalas nuolat trukdė kalbėjimui kalba. Keli draugai už- simanė intrigantą išmesti laukan. Tas nepasiduoti. Griebėsi už kru- tų... ir suvirto į kruvą apie 15 vyrų, apsidraskė veidus, marški- nius, bet intrigantą visgi pasisekė laukan išmesti. Laikė to triukšmo viena moteris iš baimės net per langą išlindo lankan. Kad publi- ka nurimtų, keli drg. uždainavo „Atsimeskim nuo senojo svieto“. Paskui drg. Mikalavičiūtė dekla- mavo eiles „Draugo atminčiai“.

Drg. J. Baniulis iš Minersvilles skaitė prelekciją: „Ar reikia dar- bininkams organizacijų“. Bet pre- lekcija nebuvo pabaigta, kadangi 3 mažai išlavintai publikai mažai buvo suprantama, ir kad buvo jau vėlus laikas. Buvo uždutas kla- simas: „Ar žmonija gali būti be valdžios ir ar gali gyventi be dar- bo? Klausymą labai gerai išrišo; ypač aiškino prisakymą: „nedaryk kitam to, kas tau yra negeistinu“.

Tas klausimas padarė įspūdį ant klausytojų, ypač ant tų, kurie tik mūstis ir skriaudas daryti viens kitam buvo papratę. Buvo pa- rodyta keno socijalistai yra dru- mas karžygis taps išduotas). Da- bar Rusijos valdžia pradės reika- lauti paeiliui ir kitų, kol neislaus visus laisvės kovotojus.

Visi visuomenieškijie veikėjai, kaip lietuviai, latviai, rusai teigė ir angliai pradėjo protestuoti prieš tokį žiaurų valdžių pasielgimą, rengia protestus mitingus, prakal- bas, renkamos ir tt.

Susitvėrusi Chicagoj iš kuopų L.S.S. ir kelių pirmiejių Dr- sčių tam tikra taryba, praneša visu- menai, kad ateinantys tarybos susirin- kimas atsisbus nedėlio, 13 d. rug- sėjo, apie 4 valandą po pietų p. Radavičiaus saleje, po Nr. 942 — 33-čios gatvės. Kviečiame visas draugystes išrinkti ir pasiusti de- legatus ir prisidėti prie to švento darbo. Jei jos nesusėdės iki to lai- ko nuspręsti, administracijos atsilankymas būtų labai gėstinas.

Visi prie darbo! Jeigu nusių- stų Purną ant rusiškų kartuvių, tai ant mūsų puls kraujas ne tik vieno Purno, bet ir dešimčių ki- tų laisvės kovotojų, atvykusių pas mus įsikot prieglaudos. Purnas turi but ištrauktas ir išliuosuotas nuo mirties.

Vardan tarybos,

Komitetas.

P. S. Reikalaujant rezoliucijų ir kreipiantis su kitais tarybos reikalais, reikia adresuoti:

S. J. Darguzis,
150 W. 18th st.,
Chicago, Ill.

IS TAMAQUA, PA.

23 d. rugpjūčio L. S. S. 103 kuopa parengė prakalbas, norėda- ma sudrįtinti kuopą ir pakelti iš amžino miego čianykščius lietuvius. Buvo čia prakalbos ir 2 rugpjūčio. Kalbėjo Smulkutis iš Philadelphi- jos, bet galima sakyti, kad niekas nieko nesuprato.

Buvo aiškinama apie dabartinį ne- tikusį surėdimą. Buvę prakalbo- se, visokias paskalas leido ant naujai susitvėrusios kuopos. Da- bar užkietėm keletą kalbėtojų iš Minersvilles, tik nelaimė, kad kal- bėtojai negalėjo ankščiau pribūti kaip ant 6 valandos vakare. Pra- kalbos prasidėjo 7 val. Žmonių pri- sirinko apie 50—60, daug moterų ir merginų atėjo ir keletas įklausius, kurie labai negražiai užsilaikė. Su- sirinkimą atidarė drg. A. Ventskevičia, kuopos organizatorius. Eilės „Brangi laisvė“ deklamavo Mikalavičiūtė iš Minersvilles. Vienas tamsybės apaštalas nemokė- damas žmogiškai elgtiesi, sušuko: „ar kiauless atginei?“ Sujudo pu- blikos, norėjo tvarkos ardytoją lau- kan išmesti, bet jis apsimalsino, todėl liko sėdintinė. Kalbėjo drg. J. Bekampis iš Minersvilles. Jis aiškino darbininkų padėjimą, kal- bino šviestis, ir organizuotis, skaitė pirmiejiškus laikraščius ir kny- gas. Laikė kalbos užsisoko ant kalbėtojo D. L. K. Gedimino Uk. Klubi prezidentas, bet žmonės su- stabdė ir liepė laukti kalbos galo. Pasibaigus kalbai tas pats prezi- dentas A. Žiugžda pradėjo rekti: girdi, skaitau laikraščius (kaip patėmėjau, skaito „Saulė“) ir ži- nauj kas tai yra socialistai. Gir- lietuvių atsiskyrimą reikia pagrįsti. Pereitę savaitę, 29 d. rugpjūčio atsiskyrė jie nuo lenkų ir dabar, tikime, kad jie padės savo gabi- mus, savo energiją apsvietim mu- su, apsvietim savo viančiams. Pa- giriname ir sveikiname, iš tikros širdies šitą jų vyriausią pasielgimą, nes matome, kad jie nori būti sa- vistoviais vyrais, o ne vergais ka- lių. Pasitikime taipgi, kad mūsų

lietuviai vargonininkai parengs mums lietuviams šioje žemėje ne- vieną muzikališką vakarą ir sura- mys mūsų sielą, mūsų širdis! O muzikališką vakarą, grynai muzi- kaliską, pas mus taip mažai, taip mažai! Pasitikime taipgi išgirsti nekartą sujudytą chorą.

Todėl dar kartą su džiaugsmu, geriausiais linkėjimais ir didžiaus- sia vilčia sveikiname šitą jų vyriausią pasielgimą. Parodėte savą atsiskyrimu, kad norite gyventi sau, savo tautai, o ne svetimiems. To- dėl dabar darsiai pirmyn! Nes tik drąsiems

Visos pirmiejiškos draugystės, kuopos, klubai, pamačiusios tokį didelį ir svarbų atsitikimą, didesniuose miestuose sutvėrė tam tikras tarybas ir pradėjo rinkti aukas išliuosavimui. Priešingai, rengti protesto mitingus rinkti po jais parašus. Visi sujudo, sukruto prie to švento darbo, norėdami kaip nors užkirsti kelią Rusijos caro bernams ir kartu su tuom išgelbėti visus kitus pabėgėlius nuo mirties ir kartvųjų.

Tokia taryba susitvėrė ir Chicago mieste iš kuopų L. S. S. ir kelių tautiškių pasipilnių draugysčių. Taryba ir kreipiasi į visuomenę ir draugus laisvės kovotojus, prašydama prisidėti prie išliuosavimo drg. J. Purėno, prašo išrinkti į tarybą delegatus, rinkti parašus po rezolucija įneštą į kongresą, aukauti ant bylos ir tt. Ypač dabar mes turim greitai ir smarkiau kilti prie darbo, kadangi jau Jonas Purėnas nutarta komisijonieriaus Šilds išduoti.

Taryba pirmame savo susirinkime nutarė rengti protesto mitingus po visas miesto dalis, protestuoti prieš išdavimą.

Pirmutinis protesto mitingas atsituvo 30 dieną rugpjūčio, apie 2 valandą po pietų ant kampo 18th str. ir Jefferson str. Vardan tarybos Komitetas: Ant. Kedaras, S. Dargužis ir J. Keturakis.

Su visais tarybos reikalais besikreipiant: siunčiant aukas, užklaimus, reikalaujant rezolucijų rinkimui parašų ir tt. adresuokit: Dargužis,

150 W 18th st., Chicago, Ill.

P. S. Rezolucijų galima gauti, kiek tik reikalinga.

MŪSŲ DAILA.

Amerikos lietuviai visados rūpinasi savo tėvynės reikalais. Ant nelaimės, toli neviskas iš Lietuvos umai pereina į mūsų padangę. Daugelis svarbesniųjų tėvynės reikalų, daugelis linksmų ar liudnų tautos gyvenime apsišiekusių lieka čia beveik nežinomi. Prie tokių, be abejonės, prieguli dailos reikalai Lietuvoje. Tili sakant, ir tėvynės laikraščiai, per mažai dar gildena dailos klausimus, na, bet apie mūsų žiorykščių laikraščius nėra ką jau nei sakyti. Tuometarpu pastaruoju laiku, kada visa tauta griežbiškai pakėlė save kultūriškai, vedimas mūsų dailos prie priderančių sau augstųjų tapo vienu iš svarbiausių Lietuvos rūpesčių.

Kam mums daila reikalinga? Daila yra tai gražiausias ir stipriausias kiekvienos tautos dvasios apsišiekimas.

Jeigu tauta turi savo dailą ir dailininkus tai ženklas, kad ji gyvuoja, kad ji dar turi savyje spēkų ir greit nebus. Į tautą, kurioje pražydi daila, tuojau atkreipia savo atidą visos kitos tautos, nes daila visos žmonijos kultūros žiedas.

Bet svarbiausias dalykas tame, kad daila pakelia žmogaus dvasią, stumia jį prie darbo tėvynės labui, nes pakelia jo akys to tėvynės vertę, ir tuom pačiu apsauguoja nuo išsitaupėjimo. Tas viskas, rodos, aišku. Kiekvienas gerai žino, kokią įtaką ant žmogaus abelnai turi daila. Gerai padirbtas paveikslas, daleiskim, bado, ar kitos žmonių nelaimės, gali taip sujunginti žiurntį, kad gal priversti jį rūpintis tais nelaimingaisiais. Paveikslas kančių už tėvynės idealus gal padaryti žmogų uoliausiu savo tėvynės apginei. Tą patį turi savyje daina ir muzika ir poezija, nes tai irgi dailos šakos. Žinome, kaip dainos ir eifės uždegė gali kiekvienam tėvynės meilę ir stumti žmogų prie darbo. Muzika teip pat veikia. Laikė karo tankiai tik ačiū atsakančiai muzikai pulkai kareivių metasi pirmyn ant tikros mirties. Tokia tai yra įtaka dailos ant žmogaus.

Kiekvienas žmogus turi savo dvasioje tą ypatybę, kad viskas, kas yra dailu, jį patraukia. Mūsų bajorus, aristokratiją ir teip jau giliausias žmonės savo laikui patraukė daila ir abelnai kultura svetimtaučių. Ačiū tam, jie tėvynę pražuvo. Mūsų gi tautiška daila buvo užmiršta ir paniekinta, ir tauta per amžius nyko ir silpnėjo.

Žinojo gerai apšvietę svetimtaučiai, kaip svarbią vietą užima daila kultūriškame tautų pakilime. Todėl jie teip visada rūpi-

nasi dailės dalykais. Todėl jie steigė ir steigia muzėjus, parodas, dailos akademijas ir mokyklas. Todėl jie turį garbiną savo genialius dailininkus. Dėl to ir lietuviai šiek-tiek prie šviesos pakilę, atkreipė atidą į savo tautišką dailą, surengė dailos parodas, sutvėrė Dailos Draugijas, pradeda rūpintis lavinimu jaunų dailininkų. Ir tas triušas jau nebe yra pasėkmių. Regint puičius lietuvių dailininkų darbus dailos parodoje, ir girdint choro, dainuojančius mūsų gražias dainas ir tt., nevienas jau pajuto savyje lietuvišką kraują ir grįžo prie tėvynės, idant sudėti savo pajėgas ant jos aukuro, nevienas užsundėlis griebs prie darbo savo nuvargintus ir nustelbtos tautos nauda.

Tautiečiai, likimė mesti į šių pusę Vandenyne! Te nebus jums tas žodis mūsų daila svetimu ir nesuprantamu. Tuomi žodžiu galima priekelti miegančius brolius prie darbo, tuomi žodžiu galima sugražinti tėvynei minias pakylėlių, galima tuomi žodžiu pakelti sumundžiotą ir paniekintą Lietuvą.

Antanas Zemaitis.

DAR "DOKUMENTAS".

"Vilniaus Žinių" redakcija apturėjo šitokią laišką:

"Persikyrus mūsų visuomenei į dvi dalis, vadinamuosius pirmiečius ir atžargereivius, prasidėjo kova tarp jų. Kova tai priprastas dalykas tarp žmonių, ji buvo ir bus. Kova gali būti dorais ir nedorais ginklais. Nieks negali peikti, jeigu žmogus kovoja su savo priešininku idėjų dirvoje pertikrinimais, gerais darbais, atviru išrodymu kitos pusės neteisybių, pasiaimi ant galo ar tam panašiais įrankiais. Bet doras žmogus negali nesipiktinti kova melu, apžėimimais, denunciacijomis, brolavimais su policija, bevaidžiais atsisaukimais. Atsiunčiame redakcijai tokią vieną nedorėlių išleistą atsisaukimą, kurį nežinoma mums organizacija platina daugiausiai prie bažnyčių per šventes ir atlaidus Suvalkų gub. Nerandame nė mažiausio reikalo ginčytis su tokiomis plunksnos galvazūdziais: to atsisaukimo užpolimais ant mūsų perbaurys yra, idant galėtų mūsų žymiai užkenti arba užgauti; nedaugiausia rasis tokių, kurie tiems melams - įtikėti. Meldžiame patalpinti tą atsisaukimą, idant visuomenė žinotų, kaip neišpasakytai žemai yra nukritusi dora tu, kurie tokiomis keilais kovoja su pirmiečiais ir koralime nuo tokių kovotojų susilaukti toliaus. Aišku, kad tai yra visiškai liūdi nuo visokių doros priederinių žmonės, jiems kovoj ir baurių bauriausieji ginklai geri! Mariampolė, 5-VIII (23-VII) 1908. K. Grynius, J. Gryniuvienė, L. Cipijauskas.

P. S. Jeigu nesiteiktumėt laikraštyje vietos visam atsisaukimui, tad nors ištraukomis jį įdėkite. Prasome kitus laikraščius perspausdinti."

Kartu su šiuom laišku apturėjom ir patį "dokumentą", taip užvardytą:

Atviras laiškas į tėvus lietuvius. Apačioj nėra nė parašo, nė nurodymo, kad patį atkartoja, bet su, turiniu vėta ir mūsų skaitytojų apsi-pazinti.

"Laiškas" parašytas neva tėvų lietuviu, kurį prispyręs tad padaryti jo sunaus "ištvirkimas" Mariampolės gimnazijoje, jo pavertimas tenai "į gyvą velnią". Nuo jo, girdi, — "palaiduno" ir nuo kitų autorius (?) esąs girdėjęs apie tą "velnišką darbą", kurį Mariampolės gimnazijoje varą "ot sau daktarėlis "Grynius, jo moterė, pilna velniškos puikybės veidmainė, ištvirkus, bėgėdė" Gryniuvienė, ir jį pagelbininkai — "advokatėlis" Cipijauskas, gyvulių gydytojas Jasiškas teišėjas Rudvalis, ukraininkai Mičiulis, Rymša, mokiniai Mačys, Vabalas ir kiti "ištvirkėliai" mokiniai augstesnių klasių, kurie "jaunus ir nekaltus vaikelius paikina, klaidina ir vedą į bedievystę, paleistuvystę ir bauriausius nusidėjimus", ir "visi Šviesiečiai" (rasi šviesuoliai? Red.).

Kokie gi jų "velniški darbai"? O štai:

1) Dakt. Grynius, Maskvoj "nuo gudų partijos nihilistų prigėręs bauriaus ir šlykštus mokslo bedievystės", vaikiną V. (jo pravardė "laiške" visa atspaudinta), "išdykusį, kaipio tarną, piemenį, žydbermį" nusivedęs ant šventoriaus

pas bažnyčią ir "per adyną" (1) šmokinęs "visko", butent, — "kad nėra nė Dievo, nė dušios, nė pragarą, žmogus toks gyvulus, kad ir kiti galvijai", ir šis V. dabar "valkioja po dvarus ir palivarkus ir daras streikus", "su ginklais užpuldinęs ukinkinius"; tai, girdi, "vienas paveikslėlis iš šimto mokinių p. Gryniaus..."

2) Dakt. Gryniuvienė "su savo pagelbininkais, bernais" platinanti tarpu jaunuošenės "galvijiškus darbus", butent suruošus teatrų, kuriuose lošius veikalus "išjuokiančius tikėjimą, pamaldą ir apeigas bažnyčios" ("Blinda?" Red.), ir vakarus surenkanti miesto tautos ("o žinoma visiems, koks gyvenimas daugumos miesto tarnaičių") ir dar net "viešas paleistuvės", daranti šokių gimnazistų su "paleistuvėmis".

3) Dakt. Gryniuvienė didžiai mylinti žydus "neprietelius ir kirimėlus mūsų tikėjimo ir kryžiaus". Ji je su "nemažu būriu visokių išgamy, žydbernių, paleistuvių, mokintinių" atvykusi Vilkauskėn ant žydo laidotuvių, kurį užmušęs apilceris. Ji nesusi vainiką, verkusi, padėjusi šį vainiką ant grabo ir, pagali, "suplėšusi jojo marškinius ir kelnes ir padalinus šnutos tarpu laidotojų..."

4) Dakt. Grynius "dėl išplatinto bedievystės ir suardymo pamatų bažnyčios katalikiškos" sutvėręs "Sviesos" draugiją, prie kurios prisirašę "išdykėliai, pijoikai, ciellikai, piemenis..." (abeln) vadinamieji pirmiečiai ir "ištvirkėliai"... "Sviesos" knyguose "pilna knygu bauriausio turinio"...

5) Po pp. Grynių įtekme šimmet ant rekolekcijų teatėjusi tik maža dailis mokinių, išpažinti atlykė "judosiškai", vienas už kelis ejęs ir korteles su svetimais parašais atidavęs, kiti nuėję ant kapinių, suaukdę ir ardę kryžius ir paminklus... Beto žinomas incidentas su šv. Sakramentu, kuris, žinoma, irgi po pp. Grynių įtekme atsitikęs!...

Senapilės šviesuoliai darą tą, ir kiti pirmiečiai, ką ir "rašytojai ir vadovai "Žarijos", "Ukininko" ir "Vilniaus Žinių". Pirmiečiai neva vadiną save lietuvišiais, bet daugiausia renką sau moteris ne lietuviškas, ale gudes ir vokiškas.

Ant pat galo seka praktiški patarimai tėvams kaip elgtiesi, kad jų vaikai gimnazijose "neištvirkytų".

1) Neleisti savo vaikų į Senapilės gimnaziją (sulyg. "Saltinio" No. 21, Nėgirdėta šventvagybė), bent "butinai" atimti iš gimnazijos augstesnių klasių mokinius.

2) Dar geriau — sutverti Senapilėje "internatą doriškai-katalikišką" ("grynai katalikiškusius butus, po artimiausią gimnazijos kunigo priežiūrą", anot "Saltinio" No. 21, tas pats straipsnis);

3) Uždrausti vaikams, "kad jie jokių knygu iš "Sviesos" knygyno ir p. Gryniaus neimty ir nėskaitytų, kad ir teatrus, susirinkimus, labiausia ir vakarus surengtus p. Gryniuvienės kojos nekeltų ir neitų" (kaip tad primena mums kairiųjų kunigų pamokslus);

4) Kad "lietuvių katalikai" apskelbtų "boikotą gydytojui Gryniui, kad nė vienas ligonis jo nelankytų". Čia jau naujas sumanymas, bent apie tad neteko girdėt....

Toks tai turinis šio "laiško". (Iš "V. 2.")

OI TIE DRAUGAI!

(W. W. Bland).

Tėmyti blaių, garbės geidžiančią ypatą. Kilančią iš pezminto ir skurdas gyvenimo, laipsniškai ir augstesnių ir vaisingesnių gyvenimo būdą, yra tai labai malonus ir smagus dalykas. Tasyk pasirodo geriausias jos pusės. Matyti ją sunaikia kariaujant prieš savo sandraugus, pažįstamus, o ypač prieš savo "tikrus draugus"; malonu, irgi iš kitos pusės labai skaudu ir šlykštų žiūrėti, nes toki susitikimai išverčia jos bauriausius ir silpniausius puses, kurios kenkia jos kilimui, nes lengvai galima parodyti kur, kaip ir dėlko ji yra silpna, o silpnybės kiekvienas žmogus turi, o jos silpnybės visada lengviausia tėmyti jo draugams. Pasaulė pilna panašių draugų, kurie pasunkina takus draugų kilimo skykstais ir niekam nevertais stabdymais.

Žiurnt į tokių draugų darbus iš kurių vienas stengiasi išsiskirti ir pagerinti savo gyvenimo būdą, ir patį geriausia gyvenimo regykla. Ir nėra ištikro nė vieno tikro draugo, kuris drįstų ištarti žodį:

"Liaukimės", draugai, mūsų draugą begaišinti. Pailikim jį vieną, bet jos griežtai kenkia, imant pri maisto ar valgį. Vieninčis tikras budas pataisymo arba ypač tai užplint truputį karštos vandens ant arbatos lapų ir luodant pritraukti per tris iki penkiolikai minučių, žiurnt į tai, kokią rūšį ir senumas arbatos. Kaip tik lapai paleidžia gailumą, supilk visą verdantį vandenį, kiek jo nori ir perpilk į kitą puodą, goček išmetus laukan. Jei įdėsi šmokišką saldmedžio šaknies ar sandalių medžio, tai apsisaugosi pavojaus nuo teino, kuris yra nuodingas sudėtinui visų arbatų.

Arbatos gerai yra vartoti tik atsitikimuse šiltini, slogų ar plaučių ligų ir tai ne po daug ir silpnas. Geriant be cukraus ir grietinės arbatą bus didelės vertės ypatingai šaltomis žiemės naktimis, o teipi ir vasarą, kaip stiprylas, jei jautiama sutraukimas vidurių nuo žalių vaisių ar daržovių. Seip arbatos geriaus nevaruoti, nė norint, kad užkenty organizmą.

Arabiška kava, arba teip vadinama uoginė kava nėra gerina ar valgiu. Ji yra gydomo tikslams ir todėl yra tik retkarčiais gėralas. Jei inkamai sutaisyta, gali būti tankiausia vartojama šaltame žiemės laike, ypatingai šventdieniais. Yra žinomas dalykas, kad kava pardožės tikslu nėra leidžiama nusipirkti. Ji yra skrinama žalia ir čia ji įgana nuodus, kenkiančius kepenims ir inkstams, išstikrųjų prasišalintume. Bet ant nelaimės, mes nežinome, mes negalim suprasti, o jis nepasako mums, bijodamas prastot draugų.

Panašiose aplinkybėse bebūdams, tikrai žinau, kad ir daugelis kitų ypatų tokiose aplinkybėse randasi, drįstu praturti žodžiais Wm. Blando į jus draugai: "Laikykies iš tolo nuo jo ir nė užimkite jam laiką. Palikite jį vieną. Jei mes nenorime lipti augstyn, duokim progą nors kitam. Liaukimės varžę jo laiką savo draugiskumu".

Panašius atsitikimus galima teimty diena iš dienos ir kvaili draugai, neverti patis nieko, sulauko tik kitą nuo pirmžengystės.

Ypatingumas greito užsistūnimo draugų yra tame, kad duodant jiem suprasti, jog laikas keno brangus ir jis užimtas, tai jie užspykta, prasišalina su savo draugiskumu.

Pavyzdin, paimkim tokį atsitikimą: jei Jurgio viščiukai įeina į tavo darželį ir iškapsto žolynus, tai tu stačiai jam pasakai: "Jurgi, dabokė savo viščiukus, nes kitaip aš priverstas busiu juos nemaloniai ir žiauriai išvaryti iš žolynų — ir ir kriukis atliktas". Bet kaipgi kitaip prisieta apsieiti su draugu Baltruom panašiam atsitikime, su kuriuo tu daug smagių valandų praleidi! Stačiai pasakius jam apie viščiukus, kurie tavo žolynus iškapstė, be abejonės truks ryšiai draugiskumo, tu negali savo draugą atšaldinti, tu negali jo prašalinti, tu turi, noroms nenoroms, šypstoti ir juoktis ir šnekėti švelniai su juom ir leisti ant niekių laiškų, o kur "viščiukai su žolynais"? Tiesos ir priderystės draugiskumo yra šventos, jų sulaužyti nieks negali ir neprivalo, o vienok draugas Baltruom ne tik savo viščiukais tavę nusikrandė, bet dar ir jis pats užėmė tau tavo brangų laiką, kurio tu taip mažai turi ir tuom sulaukė tavę nuo kilimo augstin.

Budai gaisinimo laiko per draugus yra visokeriopi ir čia visus išreikšti nė galima, bet svarbiausias iš visų yra — budas "Pasi-linksminimų".

Dr. A. L. Grafcunas.

GERALAI.

Gėrimas arbatos ir kavos teip jėjo į paprotį pas žmones, kad pasiliuosavimui nuo jo reikia gerai atsisipirti. Dabartinė greitoji gydytė reikalauja akylo suziurėjimo nerviškosios energijos turėjimui pasisekimo, o stimuliuojanti gėralai neduoda nieko, tik yra kliautimi augstesniems siekiams ir jėpėjimams. Blogos pasekmės arbatos ir kavos yra per daug gerai žinomos, kad ant jų apsiototi plačiau; pakaks pasakius, kad vienvaliniai gėralai apturės didelį palengvinimą nuo nesveikųjų vidurių ir nervų, jei vietoje jų vartoms javinę kavą ir kitus gėralus.

Siek tiek pasimokinus ir patyrinėjus skaniausius ir duodančius norą valgyti gėralus galima sutaisyti, kurie bus geri sergantiems ir gelbės veikiantiems protikiams.

Chinų ir japonų arbata. Visos, teip vadinamos arbatos, ar tai

aponiška, chinška ar rusiška, tu išokių tokių vertę gydomo tikslams, bet jos griežtai kenkia, imant pri maisto ar valgį. Vieninčis tikras budas pataisymo arba ypač tai užplint truputį karštos vandens ant arbatos lapų ir luodant pritraukti per tris iki penkiolikai minučių, žiurnt į tai, kokią rūšį ir senumas arbatos. Kaip tik lapai paleidžia gailumą, supilk visą verdantį vandenį, kiek jo nori ir perpilk į kitą puodą, goček išmetus laukan. Jei įdėsi šmokišką saldmedžio šaknies ar sandalių medžio, tai apsisaugosi pavojaus nuo teino, kuris yra nuodingas sudėtinui visų arbatų.

Arbatos gerai yra vartoti tik atsitikimuse šiltini, slogų ar plaučių ligų ir tai ne po daug ir silpnas. Geriant be cukraus ir grietinės arbatą bus didelės vertės ypatingai šaltomis žiemės naktimis, o teipi ir vasarą, kaip stiprylas, jei jautiama sutraukimas vidurių nuo žalių vaisių ar daržovių. Seip arbatos geriaus nevaruoti, nė norint, kad užkenty organizmą.

Arabiška kava, arba teip vadinama uoginė kava nėra gerina ar valgiu. Ji yra gydomo tikslams ir todėl yra tik retkarčiais gėralas. Jei inkamai sutaisyta, gali būti tankiausia vartojama šaltame žiemės laike, ypatingai šventdieniais. Yra žinomas dalykas, kad kava pardožės tikslu nėra leidžiama nusipirkti. Ji yra skrinama žalia ir čia ji įgana nuodus, kenkiančius kepenims ir inkstams, išstikrųjų prasišalintume. Bet ant nelaimės, mes nežinome, mes negalim suprasti, o jis nepasako mums, bijodamas prastot draugų.

Panašiose aplinkybėse bebūdams, tikrai žinau, kad ir daugelis kitų ypatų tokiose aplinkybėse randasi, drįstu praturti žodžiais Wm. Blando į jus draugai: "Laikykies iš tolo nuo jo ir nė užimkite jam laiką. Palikite jį vieną. Jei mes nenorime lipti augstyn, duokim progą nors kitam. Liaukimės varžę jo laiką savo draugiskumu".

Panašius atsitikimus galima teimty diena iš dienos ir kvaili draugai, neverti patis nieko, sulauko tik kitą nuo pirmžengystės.

Ypatingumas greito užsistūnimo draugų yra tame, kad duodant jiem suprasti, jog laikas keno brangus ir jis užimtas, tai jie užspykta, prasišalina su savo draugiskumu.

Pavyzdin, paimkim tokį atsitikimą: jei Jurgio viščiukai įeina į tavo darželį ir iškapsto žolynus, tai tu stačiai jam pasakai: "Jurgi, dabokė savo viščiukus, nes kitaip aš priverstas busiu juos nemaloniai ir žiauriai išvaryti iš žolynų — ir ir kriukis atliktas". Bet kaipgi kitaip prisieta apsieiti su draugu Baltruom panašiam atsitikime, su kuriuo tu daug smagių valandų praleidi! Stačiai pasakius jam apie viščiukus, kurie tavo žolynus iškapstė, be abejonės truks ryšiai draugiskumo, tu negali savo draugą atšaldinti, tu negali jo prašalinti, tu turi, noroms nenoroms, šypstoti ir juoktis ir šnekėti švelniai su juom ir leisti ant niekių laiškų, o kur "viščiukai su žolynais"? Tiesos ir priderystės draugiskumo yra šventos, jų sulaužyti nieks negali ir neprivalo, o vienok draugas Baltruom ne tik savo viščiukais tavę nusikrandė, bet dar ir jis pats užėmė tau tavo brangų laiką, kurio tu taip mažai turi ir tuom sulaukė tavę nuo kilimo augstin.

Budai gaisinimo laiko per draugus yra visokeriopi ir čia visus išreikšti nė galima, bet svarbiausias iš visų yra — budas "Pasi-linksminimų".

Dr. A. L. Grafcunas.

GERALAI.

Gėrimas arbatos ir kavos teip jėjo į paprotį pas žmones, kad pasiliuosavimui nuo jo reikia gerai atsisipirti. Dabartinė greitoji gydytė reikalauja akylo suziurėjimo nerviškosios energijos turėjimui pasisekimo, o stimuliuojanti gėralai neduoda nieko, tik yra kliautimi augstesniems siekiams ir jėpėjimams. Blogos pasekmės arbatos ir kavos yra per daug gerai žinomos, kad ant jų apsiototi plačiau; pakaks pasakius, kad vienvaliniai gėralai apturės didelį palengvinimą nuo nesveikųjų vidurių ir nervų, jei vietoje jų vartoms javinę kavą ir kitus gėralus.

Siek tiek pasimokinus ir patyrinėjus skaniausius ir duodančius norą valgyti gėralus galima sutaisyti, kurie bus geri sergantiems ir gelbės veikiantiems protikiams.

Chinų ir japonų arbata. Visos, teip vadinamos arbatos, ar tai

per sanvaitę. Šitas gėralas yra puikus po pasninkui šaltame laike.

Saldus skonis burnoje. Pririnkti laukinių radstų žiedų kuomet jį dydi ir sudžiovink. Laišyk juos moliniame inde. Po valgiu išplauk dantis ir burną gerai ir pameš kelis lapelius, iš lėto sukramtyk nurydamas tik skysčių. Šitas procesas suteiks saldi kvapą, kuomet arbata iš šitų žiedų duos aišką parvą ir gražią odą geriant už pusės valandos po valgiu.

Rytmetinis gėralas. Paimk pe tuziną daktilių ir itališkų kaštany. Sumalk ar sukupok smulkiai. Užpilk kvorta saldaus vakarinio pienu. Pamaisyk truputį. Padėk į šalį valandai ar daugiau. Jei nori palikti per naktį, daktilius ir kaštanus sukupok stambiai. Prieš vartojimą iškošk per audėklą ar vielinį sietelį. Iškošus galima užvirinti iš palengvo, o užvirus, reikia pridėti truputiuką druskos. Kudikiams ar ligoniams pridėk kvietinių, avizinų ir miežinių kruopų, kurios bus puikum maistu ir veiks lengvai ant vidurių.

Kvietinė kava. Suspragink du svaru kviečių grūdų iki parus. Išėmus iš karščio, tuojau įmaišyk baltymus dviejų kiaušinių, gerai išplakty ir truputį pasudyty. Maišyk gerai, kol grūdai pilnai apsiavels. Laišyk skardinėje ar stiklinėje. Nedėk į šviesą. Sumalk kiek, kiek tuojau reikia. Trijų valgomų šaukštukų užteks vienai kvortai vandens. Malk kavą smulkiai. Nevirink, bet lašink. Verdant moliniame ar porcelėno puode, šita kava gauna geresnį kvapą negu arabiškoji.

Maišytagrudė kava. Paimk tris puodelius čielų, miežių, du kviečių, vieną rugių. Paspragink, kol parunda. Vartok šito mišinio tris šaukštus kiekvienai kvortai vandens. Sutaisyk šiteip: ant viršaus puodo užtiesk flanelinę skarvą ar dvilinką skystą audėklą; ant jo sudėk minkštai sumaltą kavą ir užpilk vieną puodelį verdančio vandens. Tegul pastovi minu-daug. Išdžiovinus išgrumdų kavos pupas su kiaušinio baltymu ir tuojau po tam su tyru sviestu. Laišyk sausioje vietoje. Malk kavą tik tam reikalui. Malk smulkiai, bet ne minkštai. Visuomet daryk, teip vadinamą, lašinamą kavą. Tam tikslui turėk valų flanelinį skarvą arba dvilinką skystą audėklą. Supilk kavą skaron, užrišk ir pririsk viršui puodo. Perpilk puodeliu karšto vandens ir tegul pastovi minutą, o paskui užpilk likusį verdantį vandenį kiek jo reikia. Vienas kaupinas šaukštelis šviežiai sumaltos kavos pakaks paprasto didumo puodeliui. Nedėk cukraus į kavą.

Jei dedi grietinę, įpilk grietinę pirmą, o paskui kavą. Ji veiks lengvai ant kepenų ir žarnų. Kavą visuomet karštą reikia išlėto gerti.

Užėjus pilvo ar vidurių kliautims, skausmams ar mėšlungiui gerk juodą karštą kavą įsipylus truputį rumo.

Spiritiniai gėralai. Nenormališka bus mūsų gyvenimo verčia vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi būti niekinami. Yra organiškosios kliautys, kur šampanas, vynspiritis, Jamaikos rumas, anyžių degtinė ir salyklinis alus turi neįpaprastą vertę, jei spiritiniai gėralai nėra visai vartojami; normalishame kune šitie gėralai padarys stebuklus ir bus puikiais įrankiais vartoti spiritinius gėralus kaip vaistą, bet kaip tolydiniai gėryniai jie yra nelaimė ir turi

Dievas skaudžiausiai baudžia! Jei turite kokį centą, neškite man. Neapsunkinti centais jus lengvai, yt plunksnos, įleiskite į dangų.

Avėlės bijojo pragaro ir klaušė piemens, — ir nešė jam centus — svieto marnastis.

Ir piemuo žiūrėjo blizgančiomis akimis į tas marnastis ir džiaugėsi!

Bet šit vieną gražią dieną — po XXIII susivaižiavimo, avelių dalis pajuto, kad Susivienijime blogai dedasi, — piemuo už sukrautus centus dar niekam dangaus nenupirko.

Pajuto avelės, kad piemuo jau perdaug jas spaudžia.

Pajuto avelės, kad jų sukrauti centai kasdien kur aikvojami be jokios žinios.

Tik vienas kun. Milukas teži- no, kur jis tuos pinigų deda.

Pajuto avelės, kad piemuo per daug išsidiršino ir jas vedžioja už nosies, yt mulkišius.

Subruzdavo avinys.

Reikalauja iš savo piemens vie- šų atsakyt.

Protestuoja prieš kun. Miluko pasiūlymus.

Kun. Milukas tik sau kvatoja ir tyčiojasi.

— Kaszin ko užsinorėjo — at- skaitos, pragaro ar nenorite? Kas mane privers duoti atsakait — aš esu kunigas! Ir ant jus, kvaili gy- vuliai, spiumiu!

Kun. Milukas drąsus, jis prote- sty neišsis.

Bet avelės šaukia:

— Nė cento kun. Milukui, nė cento! Šalin kun. Milukas!

Čia kas kitas.

— Centai! Viešpatie, kaip aš juos myliu! — šnibžda, drebėda- mis iš pikčio kun. Milukas. — Jie man centų nebeduos... O aš nelaimingas!...

Tikrai nelaimingas — kun. Milu- kas, — jis geriausiai supranta, kad be centų šiame pasaulyje ne- galima gyventi, jis gerai žino, kad centas turi daugiau vertės ir garbės už patį Dievą....

Ir kun. Milukas meta ant gal- vų neramių avelių:

— Prakeikti jūs maištininkai!

Kaszin ar neišsis avelės pra- keikimo?

Paziūrėsim. Rasi jos vėl ims savo piemeniui bučiuoti užemin- tai rankas....

K. Janonis.

IŠ VISUR.

|| Dėl uždardymo Maskolijos universitetų profesoriams prigulė- ti prie demokratų partijos, pusę profesorių augstesnių Maskolijos mokyklų ketina pasitraukti nuo vietų. Tąsų Maskolijos universi- tetai dar labiau nupultų, nes pasi- traukusius vietas užimtų vien poli- cijos inžiniai neturinti nė mokslo, nė nuomoninių pastovumo.

|| Anglijos ir Ispanijos randai, tautų vaiduose už įtekę Morokko sultanate nutarė eiti išvien su Prancūzija prieš Vokietijos reikalavi- mą pripažinti Morokko sultanu Mulai Hafigą.

|| Profesoriai Maskolijos augst- tesnių mokyklų ir vidutinių mo- kyklų mokiniojai gavo nuo ap- švietimo ministerio priskyrimą tuo- jaus pasitraukti iš kadetų parti- jos, kitaip jie busių nuo mokinio- javimo pašalinti.

|| Policijos seržentas ir šeši sar- gai Dorpatio kaimelio likosi teismo nuspresti vieniems metams kė- linam už kankinimą politinių prasižengėlių.

|| Maskoliskasis stačiatikiškasis synodas uždraudė visiems stačia- tikams dalyvauti 80 metinėse su- kaktuvėse gimimo garsaus rašti- ninko Leono Tolstojaus. Uždrau- dimas tas apreiškė visose stačia- tikiskose cerkvėse.

|| Aplinkinėse Morokko buvo smarkus mušis tarp Mulai Hafigo ir Abdel Aziso pasekėjų. Mulai Hafig nuzūdė 500 savo pasekėjų ir jo vadovai pareikalavo umo- patirpinimo, kadangi negali ilgai laikytiesi.

|| 1 d. rugšėjo Britišrame kana- le, Anglijos ir Prancūzijos pa- krantėse siautė ne paprastos vė- ros, laike kurių paskendo angliš- kas garlaivys Amazon. Iš buvu- sių ant jo 32 igulos žmonių, tik 5 išgelbėjo.

|| Ateinančiuose metuose mieste Toronto, Kanadoj, atsisbus tarp- tautiškas moterų kongresas.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

Komisija Jonas Emanuelis Gilibertas, prancuzas — sako Jundzilas — pirma rupešiu Augusto Tyzenhauzo, prieda- rinio liet. paydininko, iš Lyons į Gartiną parkviestas, o 1781 m. Apšvietimo Komisijos į Vilnių ant profesoriaus gamtos mokslų perkeltas, su savimi atvežė daugybę sraigų kiaučių (konchų) ir naugiu, o nemažai suakmenėjimų, gyvu- lių, paukščių ir vabalų surinko aplinkinėse Gartinio ir Vil- niaus, ir biblioteką apvežė reikalingais veikalais.

Jo ipėdinis Jurgis Foersteris 1784 m. pašauktas ant katedros gamtos istorijos, padaugino tą rankių retesnių sraigėms Austrijos jurių ir keletu dešimčių veislių Ameri- kos plastakių (drugų, peteliškių), o iš Drezdno parvež- dino systematišką rankių saksikių mineralų. Nupirkimui tų mineralų kunigaikštis Mikolas Poniatauskis davė iš savo kišenius 200 raudonųjų auksinų. Tas profesorius pralo- bino biblioteką kabinėtois retais ir brangintais veikalais.

Išvažiavus Foersteriui 1787 m., katedra gamtos istori- jos akademijoje buvo neužimta iki priburti Spitznageliui iš Vienos, 1792 m. Tame laike Giliberto rankiųjų gyvu- liai, paukščiai, zuvytės ir vabalai visiškai nunyko. Užtai ra- dosi privatiški mokslininkai, kurie pašventė savus rankius visumeniskai instrukcijai. 1791 m. Mikolas Oginskis, didis liet. hetmanas, akademijai dovanavo savo rankių akmenų, naugiu, sraigčių kiaučių, koralų ir tt. Tą patį 1791 m. kun. Jonas Vichertas, Vidžemio kanonikas, testamentu užrašė savo rankių nugalastų agatų, jaspų, chalcedonų, labradorų, kalno kristolų ir tt. su išlyga, kad amžinai į mokslo leistų du jo vardeniui. 1792 m. abu rankiai iš Varšavos tapo į Vilnių perkraustyti. Nėstant vietos trobose medicinos ko- legiumo tiems rankiams, viskas pundoose gulėjo. Tik 1795 m. prieš atkeliavimą karaliaus St. Augusto tas viskas tapo ant pulpitų ir stalų išdėstyta sv. Jono namuose, kitkart refektariume jezuitų.

Apšvietimo Komisijos namas prie botaniskojo daržo buvo tam mierui nuo seniai paskirtas. Spitznagelis, atvykęs, užrakinas spintas tiems rankiams liepė padirbti. Kada tos jau buvo padirbtos, Andriejevskis už privatišką skolą dailės spintas užlaikė, ir tik į metus, per rupeštį Jundzilo, su pagalba vyresnybės jos tepalik įgytos!

4) *Observatorijos ir astronomiškų prietaisų akademija* neturėjo iki 1753 m.; tame mete Elzbieta iš Oginskių Puzi- nienė, Mstislavo kaštelionienė, savo lėšomis pastatydino ob- servatoriją, o 1766 m. davė tai įstaigai 6000 raudonųjų auksinų. Įrengė tą observatoriją jezuitas Žebrauskas, Nak- cianavicius, o po jų garsūs Počobutas. Počobutas rado jezuitų nupirkus observatorijoje tiktai tris prietaisus.*)

* Kun. Tamas Žebrauskas įgijo tuos menkus prietaisus iš Anglijos, "jau 1760 m. įėjimo nūtemimo mėnulis 29 d. gegužės. Žebrauskas jau išgudindavo savies mok- tininkams sferiką trigonometriją, taigi kursą astronomijos su praktika observatorijoje. Ana pradinį įėjimą užlaikė ant jo paties laispio ipėdinis Žebrauskas, kun. Jakobas Nak- cianavicius, vėliau profesorius matematikos, iki patekė į rankas Pašobuto neilgaus pagal pastatymą, parinkimą ir tobulumą pabūti, lygiai kaip eilę tikrų observacijų, ant europie- nės garbės" (M. Balinskis, Dabna Akademija Wileńska).

beje mažą pietinę lunetą, paralatišką masiną ir Ellikoto dziegorių. Reikalaujant Počobutui, jezuitai iš Paryžiaus parveždino Sextansą Kaniveto su šešiomis spindulių pė- domis.

1777 m. Apšvietimo Komisija paskyrė 2000 raudonųjų auksinų supirkimui Anglijose svarbiausių astronomiškų prietaisų. Į Londoną dlelei to tapo pasistatus Andrius Strzeckis; šale kitų smulkesnių prietaisų, jis nupirko nuo Ramsdeno didelį, 8 pėdų angl. spindulių, muringį Kvadransą su didele pietine luneta, 8 pėdas ilga, su trigubu stiklu objektyvos su 4-čoliniu atvarumu. Patalpinimui tų prietaisų reikėjo pri- statyti trobesį prie pirmutines salės, ant ko pats Pačobutas paaukavo 10000 auksinų ir Apšvietimo Komisija tiek pat davė. Ir taip 1788 m. galima jau buvo patalpinti naujus instrumentus naujame name.

5) *Fizikos ir matematikos kabinėtai*. Dar jezuitams akademiją valdant, turėjo būti koks mažas rankius prietaisų fizikai ir matematikai sugadžių, nes paskutiniuose me- tuose valdymo Augusto III ten mokino eksperimentališką fiziką ir praktišką matematiką. Kokie tie prietaisai bu- vo, nežinia. Apšvietimo Komisija 1781 reikalingai pribu- davonei salioje fizikos išdėjo 500 auksinų, o supirkimui visokių fizikalių prietaisų liepė įteikti kun. Mickevičiui 2000 auksinų kaip profesoriumi fizikos. Potam kasmet tam tikslui duodavo po kelis tukstantius auksinų.

6) *Spaustuė*. Mikolas Kristupas Radivilas (Siratė- lė), Vilniaus vaivada, dovanavo Vilniškiems jezuitams spaustu- vę savo tėvo Mikalojaus Radivilo Juodžio, jau pirma to ją parveždines į Vilnių. Per keliolika metų ji vadinosi Radivilinė. Pasibaigiant 16-tam šimtmečiui, ji visiškai perėjo į jezuitų rankas. Spausdino ten daugiausiai pole- miškus ir ascetiskus veikalus pamokslus, panegyrikas, dia- logus, epichėdijas ir tt. Pradžioje 17-tojo šimtmečio ji pa- tilpo mūrinyčioje, kurią 1610 m. St. Vilkauskas, Vilniaus kanonikas, užrašė jezuitams. Kad Radivilinės raidės nusi- dėvyje ir kad bėgyje karių Jono Kazimiero spaustuė su- nyko, ją iš naujo atkėlė Jurgis Bialozoras, Vilniaus vys- kupas.

Vėliaus prie Apšvietimo Komisijos jezuitų spaustuė- jė į nuomą; pagaliaus jos liekanas nupirko Zavadzikis.

7. *Akademijos aptieka*.*) Prie akademijos Vilniuje buvo kolegium nobilium ir paprastos jezuitų mokyklos. Apšvietimo Komisija į jų vietą įsteigė aprubinę mokyklą, vadinamą akademiskąja, nės ten akademija davė savus mokytojus. 1781 m. ten buvo 10 mokytojų, tai ex-jezuitų, tai šiaip žmonių.

*) Pradžią jos siekia tur būt 1600 m. Augustas III suteikė tai 1758 m. privi- legiją, nulyginamą su tu kėtimis viešoms aptiekoms. Vėliau ten buvo pardavinėti spirita ir drėgine, ir todėl ji tuomet duodavo pelno 30000 auksinų, padidėjęs tam įprastini 1764 m., aptieka atnešdavo 18000 auksinų, o po kasatų zokono jezuitų 1775 m. — 15000.

Illukštė. Vidžemyje, valdant Augustui III, buvo rezidencija jezuitų, o prie jos tur-but žemesnėji mokykla. Jurevčiuose, ties Prypete, buvo misija jezuitų jau 1726 m. Nežinau, kas ją įsteigė. Ji talpinosi mūrinyčioje ant augsto kalno. Čion buvo žemesnėji mokykla su 3 kliasomis gramatikos. 1726 m. profesor classium Jurevčiuose buvo Mikolas Belli.

Slonime jau 1717 m. buvo rezidencija jezuitų su žemesne mokykla; bet kas ją įsteigė, nežinia. Apšvietimo Komisija čion mokyklos nęstėigė po kasatų zokono.

Į Slucką jezuitus parkvietė Stasys Čoboras Lešynskis 1696 m., o Marijona iš Lyskauskių Bekevienė uždėjo jiems

tamė Kalvyniškių mieste misiją 1696 m. Tą misiją per- mainė į rezidenciją Elzbieta iš Bakšų Slonskienė paskir- tais lobijais. Pagaliaus Jeronimas Klokockis rezidenciją pakylėjo į kolegiją. Tas pats Klokockis pastatė konvikta bėdinio šlėktos jaunumenei 1721 m.

Apšvietimo Komisija įsteigė trobesiuose po jezuitų paaprubinę mokyklą po valdžia akademikų. Tie trobesiai su rankiais po jezuitų sudegė gaisre 1804 m.

Zodiškiuose ties Vilija collegium verbi politanum įstei- gė Barbora iš Komarų, Ašmenės pastalininkė, su savo su- numi Minkeviciumi. Čion jie turėjo didelius lobius ir laikė, turbut, žemesnęją mokyklą.

Pašlaušėje pusėje 18-tojo šimtmečio, kas-žin dëlko, vos trejetas mokytojų beliko; pirmas mokino skaityti ir rašyti, antras — retoriką ir istoriją, trečiasis — gramati- ką. Vaikų budavo kasmet į 200. Pragaiso ta mokykla 1773 m. kartu su jezuitais.

Kražiuose 1697 m. jezuitai pastatydino Bursą, ertus muro namus, kur tarp kitų patalpino vaikus, maitinamus pelnu iš Gilvicių dvaro. Tie namai 1789 m. jau buvo tušti, o 1818 m. sugriauti. Kasmet Kražiuose mokėsi į 300 vai- kų. 1706 m. visokių nelaimių ir marų dlelei jezuitai užra- kino mokyklą, kurią vos 1716 m. beatidarė. "Tuokart nieks negynė artojamis leisti į mokslo savo vaikus: kaipo- gi Kražiuose daug buvo ne vien bajoraičių, bet ir muzikaičių. Vieną sykį Adams Górkis, be žinios mokyklos perdėtinio, pagavęs savo žmogų Kražiuose mokantiesi, išvežė į Berzė- nus. Dėl tos priežasties pašoko visiems mokytiniams di- didis apmaudas; nežinodami, kaip Górkuiui atmokėti, nuėję pas perdėtinį, pasisakė nebegalį ilgiaus bebūti Kražiuose; nes jų nieks negyvoja. Ant galo pradžioje birželio 1769 m. susitarė, visi venkart namon išvažiavo. Pradžioj vienk mėnesio šilų, nors nevisi, į Kražių sugrįžo. Kad 1773 m. popiežius išnovijo jezuitus, vyresnybė išvarė juos iš Kra- žių ir mokyklą uždarė. Seimas 1773-76 m. visų jezuitų turtus pavedė apšvietimui karalystės. Apšvietos Komisija, naujai įtaisyta, Kražiuose vėl įsteigė aprubinę mokyklą su 6 kliasomis, pavesdama ją valdžion akademikų, o jos perdė- tinį dar padarė užveizetoju mokyklą: Kauno, Kretingos, Pa- nevėžio, Raseinių, Virbaliaus ir Vilkmergės. Paskyrė ge- rus ir ištikimus mokytojus, kuriems alga pati mokėti apsi- ėmė; parodė, kaip vaikus mokinti, paršė naujus rankve- dzius. Už vis įsakė, kad vaikai daigtus savos karalystės visų pirmu žinotų.

Buvęs pastaruoju Kražių klostoriaus perdėtinu, kun. Jonas Pilsudskis, 1783 m. užrašė Kražių mokyklai 66000 auksinų ir "įsakė, kad už tuos pinigus kasmet 11 netur- tingų vaikų būtų leidžiami į mokslo". Vėliaus Pilsudskis užrašė 12000 auksinų dar 3 vaikams (Lukoševičius rašo; kad kun. Pilsudskis 1788 m. užrašė raudonųjų auksinų 3000, paguldytų ant Gelgudiškių dvaro, Žemaitijoje, o 700 raudonųjų auksinų ant Frančevičių akmenyčių Vilniuje užlaikymui 17 iš bėdinų šlėktų mokytinių; potam 1790 m. jis davė 500 raudonųjų auksinų, gulimčių ant Stračių dvaro, užlaikymui dar 3 mokytinių). Išlygos buvo tokios: visų pirmu naudosis ta stipendija Pilsudskių giminei, pritrūkus gi vaikų iš tos giminės, kiti bajoraičiai bus priimami. Tačiau nestropus ir blogai pasielgiantieji vaikai turį būti išvyti. "Jeigu kuomet nors kokia nors vyresnybė norėtų tuos pinigų ant kito-ko apversti, kad tie būtų sugrąžinti ir išmokėti Pilsudskiems", kurie tuos pinigų panaudos labai kokios nors dievotos ar mielasirdingos įstaigos.

Toje gadynėje karalius Stasys Augustas, nuliedinę aukso ir sidabro agnosus, išleido į mokyklas ir liepė dalinti moksliesiems vaikams. Ant vienos pusės ten buvo lite- ros S. A. R. (Stamslaus Augustus Rex), o antrojo — Dili- gentiae (už stropumą). 1795 m. panovijus Kretingos mokyklą, buk Kražiuose buvę į 1000 mokytinių. 1791 m. karmelitai siūlėsi patenkanciamjam seimui mokinti vaikus be užmokescio. Netekus Lenkų karalystės, 1797 m. Lietuvos general-gubernatorius Repnin įsakė Ap- švietos Komisijai, kad nekurius mokyklas pavestų zoko- nam, jeib tik apsiimtu be užmokescio nuo caro mokinti. Kolaimų klostoriaus karmelitai, tai išgirdę, meldė, kad jiems taptų atiduota Kražių mokykla. Viečiai vyresnybė per vyskupą Steponą Gedraitį atidavė karmelitams nevien klostorių, bažnyčių ir kitus trobesius, bet dar į žemės ga- balą su gyventojais. Spalių 6 d. 1797 m. karmelitai atidarė mokyklą su 287 mokytiniais, o kitamet susirinko į 400. Čion jie stropiai vaikus mokino.

Jezuitų vyresnysis — generolas zokono. Provincijoms buvo provincijolai su 4 consutores (dumčiai). Rektorių akademijos, perstatant provincijolui, rinko generolas zoko- no. Pavaduotoju rektoriaus valdyne mokyklos buvo — praefectus studiorum. Potam cina mokytojai: jie turėjo būti perėjė noviciatai, ir potam 2 metu perleidę ant repetitio humaniorum. Potam, kaipo magistras, jie gaudavo urėdus mokytojų žemesnėse kliasose, kur 3 metus mokinotavo. Paskui per 4 metus klausė teologijos. Perėjė tertio pro- batio, jie buvo įjventinami į kunigus ir paskiriami mo- kytojais augstesnėse kliasose, ant pamokslininkų, nuodėmklaus- ių ir tt. Mokykla kiekvienoje kolegijoje susidėjo iš 5 kliasų, kurių 3 žemutinės vadinosi gramotikinėmis, o 2 augstesnės — classes humaniorum, arba Infima, Gram- matica, Syntaxis, Poesis ir Rhetorica. Jaunūmenė, įsto- dama į mokyklą jau turėjo mokėti skaityti ir rašyti. Kiek- viena kliša turėjo savo mokinioją. Prie turtingesniųjų kolegijų didesniuose ir vaivadiškuose miestuose buvo kur- sai filozofijos ir teologijos, k. a. Toruniuje, Liet. Bras- čiuose, Gedanoje, Lucke, Polocke, Pinske, Novogrodke, Kražiuose, Drogičyne, Nesvizėje, Pultuske, Kaune. Mins- ke, Vytebske, Duenaburge, Slonime ir keliose kitose vietose.

Linkmė jezuitiškų mokyklų buvo tautai labai ken- kianti: jų siekiu buvo padidinti galybę hierachijos, nu- smaugti tikėjimiskias reformas, o ne auklėti ukėsus. Kalbą reikėjo išmokyti lotyniską, mokytinius lavino ant poetų ir iškalbūmų, nesupajindinant jų su dūgnine mintimi senovi- nių rastių, geographijos ir istorijos ir tt. Aritmetikos ir geometrijos, taip gyvenime reikalingų, su visu nemokino jų mokyklose.

"Religijos moksle jezuitams daugias rupėjo įkvėpti mokytiniams dievotumą, prietarus, o ne supažin- dinti juos su teisybe ir krikščioniškomis pareigomis" (Lukoševičius). Moksas prasidėdavo maldomis ant kelių, vienval reikėjo misų klausyti ir spaviedotiesi: visose mo- kyklose buvo studentų draugijos: sodalitas annuntiatie Mariae Virginis su savo paminiais, maldomis ir tt. Ne- retai mokytiniai buvo permier pasileidę, užpuldinėjo ant protestantų, žydų, ir šiaip jezuitams nepatinkamų žmonių — be jokios bausmės.*)

"Didžioji patėtinioj perstatinėjo,

*) *Kajalovčius*: Miscellanea, p. 72 rašo: "Vilnae praeter Luteranos, qui tuum habent doctrinam, sed etiam Calvinianam Synagoga frequentant: certo recessui, si aliquid suorum secretarum congressus celebrare toto possent: prout non pridem fecerat Adamant, qui in subterraneo officina, circa 900 pulveris officinas conpente cooperavit: sed mox cesarunt, tum reliqui populi tam, tam maxime Academicos juveniles, que in hac urbe, colluvie secretariorum laborante, usque frum Haereticorum potent annuipari".

*) *Kajalovčius*: Miscellanea, p. 72 rašo: "Vilnae praeter Luteranos, qui tuum habent doctrinam, sed etiam Calvinianam Synagoga frequentant: certo recessui, si aliquid suorum secretarum congressus celebrare toto possent: prout non pridem fecerat Adamant, qui in subterraneo officina, circa 900 pulveris officinas conpente cooperavit: sed mox cesarunt, tum reliqui populi tam, tam maxime Academicos juveniles, que in hac urbe, colluvie secretariorum laborante, usque frum Haereticorum potent annuipari".

*) *Kajalovčius*: Miscellanea, p. 72 rašo: "Vilnae praeter Luteranos, qui tuum habent doctrinam, sed etiam Calvinianam Synagoga frequentant: certo recessui, si aliquid suorum secretarum congressus celebrare toto possent: prout non pridem fecerat Adamant, qui in subterraneo officina, circa 900 pulveris officinas conpente cooperavit: sed mox cesarunt, tum reliqui populi tam, tam maxime Academicos juveniles, que in hac urbe, colluvie secretariorum laborante, usque frum Haereticorum potent annuipari".

kartais su visuomenišku papiktinimu, dialogus apie kanciją Viešpaties; per Dievo Kuną ir per visą oktavą tos šventės, vaikščiojo po aplinkinius kaimus, ir vieni kvestavojo nuo turtingesnių bajorių divonų, stuomenis, abrusus ir tt., kiti po laukus ir miškus darė blėdis, kirsdami virpčius, mynio- dami javus ir laukus rinkdami vosilkas ir kitas laukines gėles, o tai vis papuošimui vieno ar kelių altorių garbei Dievo; pagaliaus kiti uždėjo ant žydų pagalves paraku ir musketomis šaudymui laike procesijų. Jeigu viešpatavo didelis tvankas, naikinantis ateinantį žemdirbių užanglį, jezuitų mokytiniai tuojau išeidavo procesijoje su vėlu- kais, nesykį už mylios ir toliaus, pas vietą ar abrozą ste- buklingą, ismeldimui lietaus nuo Dievo. Jei aplinkėje gy- vuliai krito, jie elgėsi taip pat.... Piktadarystėmis, kurios tuomet tarp žmonių viešpatavo, bėję girtybė antpuo- liai, saualė ir tt., jezuitai nebrūdino savus mokytočius, anaipolt — jie dar liepė jiems rašinėti panegyrikas gar- bei žmonių, atsiženklinančių tose piktadarystėse". "Jaunu- menei be paliovos jie įkalbinėjo, kad moksas nėra vyriaus- iųjų pierių buvimo jų mokyklų, o tiktai įrankiu, pagelba įgijimui išganymo, beje kitaip sakant, reikalams zokono ir hierarchijos" (Lukoševičius).

"Ir mokytiniai jezuitų visose kolegijose Lenkijoje ir D. K. Lietuvos atsizymėjo blogiausiais, draugijai ir šaliai blėdingais papročiais. Nėsa aplenkiant tai, kad jezuitai tik kliasose savo jaunūmenę drausmėje užlaikydavo, visai nesiklausdami, kas darėsi už mokyklų; aplenkiant tai, kad tarp jų mokytinių, ypačiai augstesniųjų kliasų, neretai viesėjo girtuoklystę, losimas kaulukais ir tolygiais nusidė- jimais; pats interesas zokono liepė nesykį žiūrėti per plyšį į didžiausius jeibius ir išstvirksmus mokytinių, net sukti juos prie jeibių, kur nesykį kraujas pludo. Jeigu rupėjo jezuitams jersinti kokį kitatikį ar žydus, arba jų visą gminą, tuojau siuntė ant jų mokytinius, kurie už tai drąsiai, nės- be baimės mažiausio nubaudimo, užpuldinėjo ant turtų, sveikatos, o net ir ant gyvasties nemielų ar neprietelingų jezuitams ypatų. Patys net magistratai, tribunolai, pa- lėstros, ciekai miestuose ir miesteliuose, kur buvo jezuitų mokyklos, kentėjo daug nuo saualės anų mokytinių; nės- sa kaip tiktai kun. rektorius, ar kun. prefektas pašnabzdėjo jiems į ausį, jog burmistras trukdo zokoniui nupirkimą plia- cius ar kokio trobesio mieste, (o trukdyti pagal savo pa- reigą turėjo, nės- sa tai mažino įėjimus miesto), kaip tiktai kurpius, ar kitas amatininkas pasidrasino pagal šlėktos pa- pročių dēvėti juostą ant kontuostu, tuojaus jezuitų jaunūmenę puolė ant jo su pasiutimu. Iš to kilo žmogžudystės, su- kirsimai, ilgmetinės bylos. Akiai visų miestų Lenkijoje ir Lietuvoje pripildyti yra skundais ir protestais prieš to- lygias priedermes (gvolts), daromas jezuitų mokytinių. Jeigu priegtam šale jezuitiškų mokyklų buvo tame pačiame mieste akademiškos mokyklos, mokyklos pijorų ar proteston- ū, tuomet saualė jezuitų mokytinių neturėjo nė galo nė krašto. Kajoje jie šoblėmis, žeidė, o ne sykį ir užmu- šinėjo kaipo skaitlingesni savus jaunus priešgynas, kurie, ant nelaimės, vaikščiojo į kitą, o ne į jų mokyklą. Į tokias kruvinas vaikynes žiūrėjo Poznanis, Piotrkovas, Torunius, Sluckas ir kiti miestai. Mokytinis jezuitų, įpratęs mo- kykloje į visokius jeibius, atkartavo juos vėliau seimeliuose, seimuose, tribunoluose, suvažiavimuose, visuomeniskame ir naminiame gyvenime.

"Maisto neistekdavo paprastai negaspadarnai jaunu- menei laikui tėvų paskirtam. Vienok valgyti reikėjo. Ką- gi toji jaunūmenė darė numalsumą išalkio? Stai prisisa- vindavo, ir tai be bausos, svetimą turtą, įsiverždami įsara į daržus ir sodus ir prisipildėdami daržovių; ziema-gi įsivog- dami į mėsos krautuves ar kepyklas.... Jezuitų mokyklos tvirkino dar tautą, žagdamos protus turtingesnes jaunu- menės pasiliejimais ir tokiu budu prisidėdamos prie sudru- tinimo salyje bjauriausios iš visų formos valdzios, beje oli- garchijos. Jezuitų profesoriai neraudonavo net pašvedami savo knygas mokytiniams, tankiai vos ką iš metų vaikystos išėjusiems, ir pririkuodami jiems nuopelnus ir ypatybes, kokias vos-vos patys dievačiai turėjo" (Lukoševičius).

IV.

Pijorai. 1722 m. pijorai atkako į Lietuvą, kviečiami Vilniaus vyskupo Konstantino Brzostovskio. Įsteigtojas to zokono, išpaņas Juozas Kalasanti, XVI-ame šimtmetyje, siekiu zokono paskyrė mokytiną jaunūmenės, paremtą ant pagrindų religijos, ir auklėjimą jos krikščionišką gyvenimą ant gyvenimo ukėsiško. Toks zokonas tuomet buvo pagei- daujamas, ypatingai, kad jezuitai buvo visur ir visiems nu- sipriklinę. Vladislavas IV, užpykęs, kam jezuitai jo brolių Joną Kazimierą prikabinio įstoti į jų zokoną, pirmas pri- glaudė pijorus Varšavoje 1642 m., kur jie 1657 m. atidarė savas mokyklas. Jie pasišventė mokymui ypatingai bėdinio jaunūmenės. Pijorų rezidencija *Blotne* Lietuvoje buvo; čion koks kun. Jonas a Sancto Thoma Aquinate atidarė mo- kyklą apie 1738 m. Jezuitai apskundė juos už tai, į dva- sišką ir svietiską teismą, kam be patvirtinimo seimo, ant patyčių privilegijoms akademijos Vilniuje, atidarė mo- kyklą. Jau apie 1740 m. pijorai uždarė tą mokyklą ir išsi- kraustė kitur.

Pijorų kolegijai *Drogičyne*, po kasatai jezuitų, Apšvie- timo Komisija atidavė jų trobas ir fondus. Čion jie laikė paaprubinę mokyklą. Didoką po jezuitų biblioteką surašė kun. Šimas Bielskis. 1784 m. čion buvo 285 mokin- tinių, 15 iš jų ant lėšų Komisijos. Čion taip-gi buvo pijorų namas probationis, beje noviciatas.

Pijorų rezidencija *Geranony* miestelyje, Ašmenės pav., buvo apie 1730 m., kur jie atidarė mokyklą. Perdėtinu rezidencijos buvo 1738 m. kun. Zygmantas a Sancto Mar- tino. Kadangi be leidimo rei publicae jie įsteigė mokyklą, tai Vilniaus jezuitai 1738 m. patraukė juos į teismą už įarti- nimą akademijos privilegijų. Turbut apie 1740 m. ištarne teismo mokykla jų čion tapo uždaryta.

Į *Lydą* parkvietė pijorus Ign. Scipionas, pastalininkas d. k. L., apdovanodamas juos įsiai pats ir Juozas Bazi- mskas. Tą fundaciją konstitucija patvirtino 1775 m. Laikuose Apšvietimo Komisijos pijorai čion turėjo paapru- binę mokyklą. Prie mokyklos buvo du fundai: vienas Ste- cevicių, pernestas iš kolegijos Veronavos, vienam moki- niui iš giminės Stecevicių; antras Migdalų; mat Tamas Migdala 1781 m. užrašė pijorams 12000 lenk. auksinų su išlyga laikymo ir mokinio 1 mokytinio iš giminės Migdalų.

Luškų miestelyje, Polocko vaivad., įvesdino pijorus Valerijonas Zabas, Polocko kaštelionas, pastatidines 1741 m. kolegiją ir bažnyčią. Laikuose Apšvietimo Komisijos pijorai čion laikė paaprubinę mokyklą su 3 kliasomis.

Panevėžyje kolegija pijorų buvo jau pirmoje pusėje 18-tojo šimtmečio, ir Novomeiskis, vietinis klebonas, užra- šė 1743 m. 325 muštinius dolerius. Pradiniai turtai, turbut, menki buvo, už tai 1775 m. seimas priskyre kolegijai kai- mus Stakeliškių, Staniarų, Polakupių arba Daukiųmų. Ka- dā čion pijorai atidarė mokyklą, nežinia, bet jau buvo 1755 m. Tame laike rektoriuni kolegijos buvo kun. Valerijonas (Toliaus bus.)

Sonetas.

Kaip unizonas muzikoj sulietas,
Teip sulietu gerų draugų jausmai:
Gerų draugų neperskirsi buvis kietas,
Neperskirsi baisios audros, nė griausmai.

Viena širdis, viena dvasia, jautimai,
Vienoki siekiai, meilė, troškuliai,
Vienoki pobūdžiai ir palinkimai,
Vienokia išveizda ir geiduliai.

Kaip tai gražu, kada draugai, suėję,
Kaip vyturėliai čiulba priimniai,
Protingai, beviltiliskai, švelniai.

Tikrai laimingi, pykčius apgalėję,
Supratę, jog draugų širdis tyra,
Tik vienintelė laime mums yra.

Jonas Viskoška.

Paikystė.

Et! kodėl, kodėl man teip smagu?
Kas suteikė ramumą?
Juk esmiu su tuo pačiu vargu,
Ką gimdo nesmagumą!
Na! skausmus mečiau po kojų!
Ir dabar jaučiu vien rojų!

Neatboju, kodėl gyvenu —
Nes to man nė nereikia.
Niekada išrišt' nemėginu.
Ką gyvastis suteikia.
Kam man? Ir be to numirsiu,
Ir be to dumbliu pavirsiu!

Juo daugiau pažyti mėginu,
Juo kvailesniu pastojau.
Niek ten nėra — dabar žinau,
Kur išminties įjieskoju.
Atmečiau mintis kenksmingas
Ir dabar esmiu laimingas!

Et! dabar tikrai džiaugsmus jaučiu,
Tenai, kur jų nebuvo!
Tartum mažas, su vaikais siaučiu,
Nes, mat, "didybė" žuvo!
Man vaikų jausmai smagiausi,
Nes jie gražūs ir laimingiausi.

Nelaikau galvoje nieko to,
Kas man nereikalinga.
Man nerupi, kas ateis ryto' —
Nes rupestis — juokinga!
Kam žinoti — kas ateina,
Jeigu, vis taspat išeina?

Man visur gerai, visur gražu,
Nes nematau blogumo.
Man smagiausia jaustis mažu,
Ir juoktis iš didumo.
Neturiu nė jokios baimės —
Neatims man niekas laimės!

Jonas Viskoška.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCŲZŲ KALBOS

(Tąsa).

beveik buvo tuščia; kur-kekur pasirodė praeiviai; kelios moters su neapdrėgtomis galvomis ir vaikais ant rankų, vienolios, apsilvėkusių storu vilnoniu drabužiu, velicipedininkas, tyliai važiuojantis, dar ričiukai su sienu, kuriuos traukė asilas.

Antgalo vežėjas atsisuko ir parodė didelį keturkampį namą, ant gatvės kertės, nusileidžiančios į Tibra.

— Bokkanera rumas.

Pierre pakėlė galvą, ir tas rustus namas, pajudavęs nuo laiko, masivinis ir neturintis jokių architektūros pagražinimų, suspaudė jam truputį širdį. Panašūs ir rumas Farnes ir Saketti, jis pastatytas Antonijaus de San Gallo, apie 1540 metuose; pagal padavimą, architektas pastatymui suvartojęs akmenis, pavogtus iš Koližėjo ir Klaudivio Markello teatro. Platus ir keturkampis fasadas nuo gatvės su septyniais langais turėjo tris aukštus, kurių pirmasis buvo labai aukštas ir puikus. Vienatiniui jo pagražinimu buvo aukšti apatinio aukšto langai, — aptverti, kad apsaugoti nuo kokio nors užpuolimo, didelėmis geležinėmis stangomis. Ant monumentalinių įeinamųjų durų, prieš vidurinį langą, kabojo balkonai. Ant fasado viršūnės buvo puikus karnizas, kurio frizą dabino stebėtinai puikus ir švarus paveikslas. Tas frizas, konsolės ir antais buvo iš balto marmuro, bet taip pajudavusio ir nutrūto, kad jis išrodė, ypač paprastai aknuo. Abiejose durų pusėse stovėjo du seni suoliai, pasipirti marmuro grifais; viename kampe matėsi ant sienos išdžiūvęs fontanas Renesanso stiluje, Amuro paveikslas.

Bet Pierre'o akys ypatingai apsisisto ant uždangos, kuri kabojo ant lango apatinio aukšto. Ant tos uždangos buvo išgraviruotas Bokkanera gerbas, sparnuotas slibinās, pučiantis ugnį, apačioje gerbo aiškiai buvo matyti užsiligęs devizas: Bocca nera, Aliza rossa, — juoda burna, raudona siela. Ant kito lango, matėsi maža koplytelė, kurios dar ir dabar tankiai galima pamatyti Ryme. Joje buvo šv. Marija, apvilta atlasu, su uždegtu vidurinėje žibintu.

Vežėjas, kaip ir abelnai, norėjo įvažiuoti į didelius juodus vartus, bet jaunas kunigas, nesmagumo apimtas, sustabdė jį.

— Ne, ne, nereikia, apstok čia.

Ir jis išlipo iš karetos, užmoko vežėjui ir, laikydamas čemodaną rankose, perėjo didįjį kiemą, kur nesutiko nė gyvos sielos.

Ir tai buvo keturkampis, didelis kiemas, apsiautas portiku, tartum vienuolynas. Po rusčiais skliautais, aplink sienas, kur-kekur matėsi sulaužytos stovyklų dalys: Apollonas be rankų, Venera, nuo kurios pasiliko tik vienas liemuo; laibutė žolė augo tarpe juodų ir baltų akmenų, kuriais buvo mozaikais išgrįstas kiemas. Saulė, rodesi, niekuomet nenusiileidavo ant to drėgno grindinio. Aplinkui viešpatavo numirusi tylą ir begalinis nuliudimas.

Pierre, nustebintas taja tylą, įjieskojo kokio nors tarnaujančio; pamatęs toluojame šmėkstelėjusį žmogaus šasėlį, jis nusprendė įeiti į kitus vartus ir atsirado nedideliame sodne ant pačio Tibro kranto. Ant šios fasado pusės, neturincios jokio pagražinimo, jis pamatė tikrai tris eiles simetriškai statytų langų. Bet apieistas, nustumkęs sodnas dar labiau jį prislėgė. Pačiame jo viduryje buvo baseinas uždengtas visokiomis žolėmis. Tik tai vieni apelsinų medžiai nunokusiais auksiniais vaisiais rodė alejų takus. Po dešinės, prie sienos, terp dviejų didelių liauro medžių, jis pamatė antrojo amžiaus Sarkofagą su faunų paveikslais, kurie turėjo apkabine moteris; tai buvo viena tų atkarių vakchanalijos ir ištvirtusios meilės scena, kuriomis rymiečiai nuopulimo epochoje mėgo dabinti kapus; ir tą pajudavusį nuo laiko ir apipelėjusį sarkofagą, paverstą į lovą, tekėjo laiba vandens srovė iš plačios tragiškos kaukės, prikaltos prie sienos. Ant pačio Tibro kranto kasin kuomet buvo padirbta terasa su portiku, nuo kurio dvilypės kopėčios buvo išvestos iki upės; bet dirbant akmeninę gatvę ant kranto, prisiėjo pakelti pilimą, ir terasa, apversta visokios rūšies baldais, pasidarė daug žemesnė už naująjį krantą.

Dabar Pierre tikrai pamatė šmėkstelėjusį žmogaus šasėlį. Jis sugrįžo į kiemą ir sutiko neaukštą moterį, linksmu ir gyvu veidu; jis pirmojo pamatymo jai buvo galima duoti apie penkios dešimtys metų, nors pas ją dar nebuvo nė vieno žilo plauko. Kuomet pamatė kunigą, ant jos apskritaus veido, su mažomis žibantiomis akimis, pasirodė neįtikėjimas.

Jis pasiskubino nuraminti ją, vargiai su-razdamas itališkus žodžius.

— Ponia, aš — kunigas Pierre Froman.

Ji tuojau perkirto jį ir pasakė puikia francųzų kalba, truputį storu ir retu akcentu Ile-de-France.

— A, ponas kunigas, — žinau, žinau... Aš tamtos laukiau, man buvo prisakyta printi tamistą.

Jis iš nusistebėjimo išplėti akis.

— Aš — francūzė... Štai jau dvidešimt penkti metai, kaip aš gyvenu šiame krašte ir dar negaliu priprasti prie jų vėliniškos tarmės! Tuomet Pierre atsiminė, kad vikantas Filiber Delašu kalbėjo jam apie tą tarnaitę, Viktoriną Bosko, kuri atvažiavo Ryman dvidešimt penkti metai atgal su tula sergancia džiava ponia, po kurios staigios mirties ji paliko vieną vieną, nežinodama, ką daryti, tartum laukinėje šalyje. Todėl ji kunui ir siela atsidavė grafienei Ernestinai Brandini, iš Bokkanera giminės, kuri tik buvo pagimdžiusi mergaitę; grafienei atrado ją ant gatvės ir pasiėmė pas save, kad jos duklė galėtų lengvai išmokyti francūzškai. Išgyvenus šeimoje dvidešimt penkis metus, Viktorina dabar užėmė namų užveizdos vietą, nors ir dabar ji visiškai nemokėjo rašyti ir sunkiai galėjo pasakyti kelius sakinius italų kalboje.

— Kaip einasi ponui Vikontui? — vėl prakalbėjo jį atvirai familijariškai. — Jis taip meilus, jis mums suteikia tiek linksmybių, kuomet atvažavęs Ryman, apsisloja pas mus! Žinau, kad kunigaikštienė ir grafiutė gavo nuo jo vakar laišką, kuriame jis praneša apie tamistos atvažiavimą.

Tikrai, Vikantas Filiber Delašu viską priėmė Pierre'o apsigyvenimui Ryme. Iš senos ir tvirtos Bokkanera giminės gyvais bepaliko tik takti kardinolas Pijus Bokkanera; jo sesuo kunigaikštienė, sena merga, kurią vadindavo dona Serafina; jos anukė Benedetta, kurios motina, Ernestina, mirė greitai, mirus jos vyriui, gr. Brandini; ant galo, jų anukas kunigaikštis Dario Bokkanera, kurio tėvas, kunigaikštis Anupras Bokkanera, jau mirė, o motina, iš Montefiori giminės, išėjo antrą kartą už vyro. Vikantas buvo tolimojų gentytėse su šita šeima ir jo jaunesnysis brolis buvo paėmęs iš giminės Brandini, tėvo Benedikto seserį; pastaroji juokais vadindavo Vikontą dėdę ir jis, dar grafiui begyvenant, kelis kartus buvo apsislojęs rume via Giulia, kuomet atvažiuodavo Ryman. Jis labai prisirišo prie Benedetos, ypač po nelaimingo ištėkėjimo. Dabar, kuomet ji sugrįžo prie tetutės Serafinos ir dėdės kardinolo, Vikantas tankiai su ja susirašinėjo ir siųždavo jai itancūziškas knygas. Tarp kitų knygų jis nusiuntė jai ir Pierre'o veikalą, kuris užmezgė tarp jų labai gryną susirašinėjimą. Benedetta pranešė apie tat, kad knyga nori užginti, patardama autoriui tuojau atvažiuoti Ryman ir meliiai siūlydama priimti jį pas save. Vikantas, nemažiau nustebintas už Pierre'ą tokia žinia, prikallbėjo jį važiuoti, manydamas, kad laimės, ir tas jį laimėjimas prigulęs nuo jo. Ir štai jaunas kunigas netikėtai atsirado visai jam nepažįstame name, įtrauktas į kovą, kurios priežastis ir santykios pasiliko jam nesuprantamos.

Tuo tarpu, Viktorina staiga pasakė — Vienok, aš tamistą paliksiu, ponas kunige... Aš tamistą nuvešiu į tamistos kambarį. Kur tamistos čemodanas?

(Toliaus bus.)

Iš visur.

|| Mieste Manilėje, vietinis teismas pasmerkė pakorinui sulaukus Donaharrą apskričio už užpuolimą ant Peraugo, ant salos Mindanao.

|| Beveik kiekvienas chinietis moka tiek rašyti, kad jis paprastus reikalus gali aprašyti, bet užtai 90% chiniečių moterų neturi nė jokio protiško išsilavinimo.

|| Japonijos randas jau oficiališkai pagarsino, jog laikas visosvietinei parodai mieste Tokio, kuri turėjo atsitūti 1912 m., likosi perkeltas iki 1917 m.

|| Prie miesto Tabris, pasiūstas suvaldymui revoliucionierių sachcho jenerolas Ain-ed Dawb likosi sumuštas; nuždė musų 800 kareivių.

|| 1 d. rugpjūčio, maskoliškasis caras su savo pačia ir vaikais ant garliavio Standart, išplaukė vėl pasivazinėti Finijos pakrantėse.

|| Airijoje, Donegal apskrityje, užtiko aukso laukus. Jau tveriasi iš amerikoniškų ir angliečių kapitalistų išnaudojimui tų laukų kompanija.

|| Morokko viešpatystėje, netoli Boudenick, 15000 ginkluotų arabų užpuolė ant prancūzų stovyklų, kuriuose buvo 1500 prancūzų, bet jiems užpuolimą pasisekė atmušti. Daug arabų likosi užmuštų, prancūzai gi nuždė du užmuštų kareivių.

|| Kovai su revoliucionieriais Persijos sachas bandė įjieskojo Anglijoje ir Prancūzijoje paskolos, bet jos negavo.

|| Sulyg atėjusių iš Morokko žinių, sultanas Abdel Azis išsiždėjo jau sosto ir pildė savo kareivius. Jeigu jie nori, gali pristoti ir prie Mulai Hafigo.

|| Atkakus į Australijos uostą Amerikos kariškiai laivynui, nuo jo pabėgo daug jurininkų. Išsista nuo laivo patrole daug pabėgėlių sugaudė, bet vis dar trūksta 85 jurininkų.

|| Čekijoje, mieste Grušine, 3 d. rugsėjo buvo smarkios muštynės tarp čekų ir vokiečių, kuriose suvirsum 30 vokiečių tapo gana sunkiai sužeisti.

|| Japonijoje, mieste Ichego, 18 mylių nuo Tokio, siautė baisus gaisras, kuris išnaikino 4000 namų.

ATVIRAS LAISKAS LIET. S. SANJUNGOS DRAUGAMS.

Draugai! Kas gal tvirtinti, kad jūs risatės į kruvą ne dėl idėjos, ne vardan socializmo, ne kovai prieš šiandieninį surėdymą, arba ne dėl lozungo: "vienybėje, galybėje"? Ar atsirastų toks? Vargiai! Jeigu atsirastų, tai jūs jam neduotumėte nė kalbėti; teip jūs širdis yra uždegtos noru kovoti, kad be abejonės jūs jam pasakytumėte: "šalin, niekšle!"

Teip; aš neabejoju, kad jūs tą pasakytumėte.

Vienok, nežiurint į tą jį sušukimą, nežiurint į idealiskumą varomo darbo, nežiurint į visas baisybes, kurios gal kristi ant manęs už mano išsitarimą, nežiurint į tą, kad aš sykiu su jumis myliu tą idėją, gal dar daugiau, — nežiurint į tą viską, — aš išdrįstu tvirtinti prieš jus norą, — geismus.

Jūs sunkiai prie vienybės vardu idėjos, bet ne idėjai!

Jūs risatės į ryšį dėl idėjos, ir liekate įrankiu svetimų norų!

Kartus ir nesmagus dalykas, bet ant nelaimės, — jis yra faktas!

Jums gal tarsi tas? Taigi, draugai, gilinkitės į tą klausimą, o pasidarys viskas aišku.

Esminiu priverstas rašyti tą viską į kitą laikraštį, o ne į savo organą. Kodėl? Nes žmonės kovuoja dėl idėjos! Man užginta šiandien vadinti Sanjungos draugus draugais. Kodėl? Už tai, kad žmonės kovuoja labai idėjos! Šiandien man buvo pasakyta, kad aš negaliu daugiau prigulėti prie Sanjungos, bet Sanjungos draugu, kodėl? Nes žmonės saugoja Sanjungą nuo priešių, kad jos nesugriautų! Gal jums, draugai, neaišku? Taigi gilinkitės į tą klausimą, o bus aišku. Kitaip jūs ir idėjos nesuprasite. Sakau, man užginta buvo per paskutinius mėnesius vartoti organas, kad negalėčiau apsiginti, nusiplauti nuo užmetamų man purvų; kad aš likčiau

juodas Sanjungos draugų (persi-prašau Sanjungečius: aš jus vadinu vadinsiu draugais, nors man šiandien ir užginta buvo tas daryti) akcse, kad likčiau Sanjungos griovėju, naikintoju to "žiedelio", kaip kad "Kova", įsispyrus, rašo. Užginta tas organas, prie kurio užsidėjimo dėju ir aš paskutines spēkas ir rėmiau iki pat šio laiko, t. y. mano paties savastis buvo užginta man pavartot vien atsakymui, paaiškinimui draugams dalykų stovį. Teip nedaro nė viena tauta, ypač puikiųjų idėjų pasekėjų, — socialistai. Pas mus gi tas atsitiko, ir aš štai turiu tuos žodžius į jus, draugai, per laikraštį, prie kurio parėmimo finansikai ir dvasiškai esu beveik nepriėjęs. Nors gėda būtų tas prisipažinti, bet fanatizmas, tas pats, kuris turi jus surišęs, turėjo surišęs ir mane. Kovojome dėl idėjos! Bet, nežiurint į tą, tikiau, kad šiuos mano žodžius, į jus per šį laikraštį skaitysite, kas niekad negal atsitikt per "musų" organą. Kodėl? Todėl, kad šis laikraštis nėra toks fanatistinis, kaip kad mes! Tą mes, draugai, turime būtinau įsitemyti!

Taigi, draugai, žarsiu čia jums, kelis žodžius.

Jūs risatės dėl idėjos ir vardan idėjos, bet risa jus ne dėl idėjos, tik vardan idėjos! Ir jūs esate risami, — risami, pilnoje prasmeje to žodžio.

Bet kada tampate surišti, ir jums įskiepija idėją širdin — gryną idėją, tada jūs esate nebeberiklingi, nes neduok Perkune! susipratę, galėtumėte sugriauti netikėsią šiandieninę tvarką! Ir kada pamato jau jus, nors ir nepilnai susipratusius, bet jau stovinčius ant kelio susipratimo, tad jūs nutveria už skverno ir liepia sustot. Kodėl sustot? Todėl, kad "riešėjai", sugriuvus šiandieninei tvarkai, nebus galima pasikelti augščiau savo brolių darbininkų, tada bus "lygybė", ir jie turės būti lygūs visiems, net tiems, su kuriais šiandien jie nenori "viename kėsle sėdėt". Ir vėrdan tos pačios idėjos jie vėl liepia jums sustot, kad jums ta "lygybė" diena da neprisiartintų teip greit. Mat jūjų dvasia teip persigėrusi nuodais idėjos "Aš", kad, sakau, baisu yra tiems mūsų riešėjams-tvėrėjams pamislyti, kad nebebus tada progos mokytį, barti, pasirodyti ant estados ir tt. Ir štai jie dėlei to suturi jus kovoję prieš šiandieninę tvarką, nurodydami jums naujus priešius: anarchistus, revoliucionierius, maksimalistus ir kitokius, kurie ištikrųjų yra tie patys kovotojai prieš šiandieninę tvarką, bet teip pat vedami "riešėjai", kurie dėl to paties siekio, kurį nurodžiau savo pasekėjus siunduo prieš jus, nurodydami, buk jūs esate jų (maksim., revoliuc., anarchistų ir kitų) prieši. Ir, kaip mus, teip jų riešėjus tas pasiekia: jūs ir jie piauunatės, išmėtinėjai vieni kitiems, prasivardijuojate vieni kitus, kvailinate, buk tik priešprotingi, nusprendę savo priešą pakart. Kiti, neapsileidždami, rėkia: mes, viską atėmę, ir palikę pilką savo priešą, "žadame" nešaut, o jus, nieko neatėmę, — norime tik nušaut ir gana. Treti dar žada likt kada nors grynais "individualais", ir teipgi su jais nesutinkancius bara, kvailina ir laiko reikalingu su jais kovot irskaityt savo priešais. Ir jus, draugai, tēmykite į gyvenimo bėgi. Ar gi ne teip dabar yra? Nurodykite man, kad ne teip, tai aš busiu linksmas, kad jus mane sumušėte, ir busiu užganėdintas pamatęs, kad aš klydau!

Kagi šiandieninė tvarka turi prieš tą? Ji rankas, trina iš džiaugsmo! Ji supranta, kad jos priešai — idealistai niekadus neatsieks "lygybės". Šiandieninė kapitalistinė tvarka ne mažas vaikas, ji supranta reiskimą patarles: "Kalė visada šuniukus gimdo", t. y. ji tiki, kad darbas visada vasiu atieka. Šiandieninis girdarbas šiandieninės tvarkos priešų yra jai pageidautinas, todėl ji ploja rankoms to darbo vartytojams.

Ar supratote, draugai, dabar, kad jūs risatės dėl idėjos, bet ji šamai ne idėjai? Ir aš drįsau jums tą tarti. Sukritikuokite mane, o aš busiu užganėdintas.

Priežodis sako: "kam skauda, tas dejuoja". Ir man skauda, todėl ir aš dejuoju, skundžiuosi ant mūsų riešėjų-tvėrėjų. Neabejoju, kad draugai pasiskaitys tą tik mano ypaticoms pažiuroms. Bet ne teip yra. Aš dariau viską ne ypatic, ne savo ypatic, kadangi mano ypaticai visi šiu dienų Sanjungos muotikiai nežadėjo nieko gero, priešingai: aš tikėjau to, ką šiandien

turiu, t. y. tikėjau sulaukti purvus, apsmėizas, vardus: griovėjo, vaidu kėlėjo ir tt. Tikėjaisi todėl, kad Sanjungos draugų dvasia buvo aiškiai matoma. Ir neapsirikau. Šiandien viešpatija mūsų Sanjungoje veidmainystė, pasaluimas, siundymas draugo ant draugo, noras vadovauti, noras savo nuomones skaityt augščiau kitų, labiausiai socialistišką idėją edantis kimtinas — egoizmas.

Aš bandžiau kovot su toms visoms mūsų ydoms. Buvo draugų, kurie man gelbėjo. Bet mės nebuvo mės riešėjais, tik paprastais mirtiniais žmonėmis. Todėl, kol kas mūsų pasistengimai liko be pasekmių. Mės nenorime ir negalime risti darbininkų kruvon tokiu būdu, kaip kad daroma dabar. Mės nenorime panaudot vardo idėjos, nenorime juom vein skambinti. O kas to nenori daryt, tas šiandieninės visuomenės akcse yra nieko nevertas. Aš nenorėjau skambinti į varpą "sutvėrimo 100 kuopų", likau kaltas prieš socialistų visuomėnę (nors, tikiuosi, ne prieš visą). Tie, kurie skambino į tą varpą, liko karžygiais Sanjungos. Sutvėrdami kuopas, įkvėpė sykiu ir idėją neapykantos kuopų draugams; pasirodymui tos neapykantos nereikėjo ilgai laukt. Vos spėjo susitvert, o jau mokoje nutart, kad reikia išmest iš Sanjungos anarchistus. Nutarimais pasinaudojo tie, kurie tu nutarimų turinį įkvėpė. Pasinaudodami nutarimais, man šiandien apreiškė, kad jie, remdamiesi tuo nutarimu, manę pavaro nuo darbo, kad aš nuo šios dienos nešus Sanjungos draugu, kad aš net Sanjungos draugus negaliu draugais vadinot (nors, kiek aš matau, Sanjunga to darbo jiems dar nepavedė atlikt). Jie negalėjo man prirodyt, kad idėjos dalykuose prasizėgimu, nė tame darbe, kurį aš dirbau prasimaitinimui. Prašant butinai parodyt faktiškai kaltės, "Kovas" administratorius, nors rauduodamas, pasakė: "Aš tavęs neapkenčiu: ir kol aš busiu "Kovas" administratoriu, tavo koja čia neįeis nė prie darbo, nė kitokių būdu. Ir aš visas savo spēkas ir energiją ir turty padėsiu, kad tu čia nebutum. Kaip greit aš nebebus prie "Kovas", tu vėl galėsi čia but. Žodži: aš nenoriu "sėdėt su tavimi viename suole".

Tai paskutiniai žodžiai, kuriuos aš išgirdau išeidamas po beveik ketverių metų darbo iš "Kovas" redakcijos, kurio gerovės dėlei, nesykj turėjau badaut ir driskiumi but, ką gali paludyti Philadelphiaus "daugelis draugu! Ir tą išgirdau nuo draugo, kuris yra, galima sakyti, pirmas riešėjas-tvėrėjas, agitatorius ir apginėjas socializmo principų — sykiu ir žmoniškumo, — t. y. nuo drg. F. Bagočiaus. Prisipažinstu, to aš netikėjau.

Taigi, šiuomi aš pranešu draugams, kad nuo šios dienos, t. y. nuo 2 dienos rugsėjo š. m. aš jau nešiu Sanjungos draugu, nēgi "Kovas" redakcijos darbininku.

Tą ir kitą nusprendė naujas administratorius, išrinktas visuotiniu Sanjungos referendumu, taigi pilnai demokratiškai. Todėl aš negaliu dabar nieko prieš tą sakyti, nes čia jau prieš demokratiškumą.

Sykiu su tuom pranešu 11-tam Rajonui, teipgi Veik. Komiteto nariams, kad aš, pagal nusprendimą administratoriaus, negalū but nė pirmojo rajono sekretoriumi, nė antrojo nariu. Ir todėl kaip vienas, teip kitas, malonės užpildyti tuščią vietą. Priegtam priduriu, gal 11-tas rajonas paskaitys demokratiku sugrąžint man kelionės konferencijon lėšas 7 dol. ir j. Sus. Veik. Kom. 5 dol. Primeniu tą dėlei to, kad aš nestoviu blizgančiai finansiskai, todėl negaliu to daryt, ko iki šiol ir kiti nedarė, t. y. vazinēt savo lėšomis. Gal ir tą priskaitys griovimu Sanjungos?

Ši atvirą laišką siunčiu ne į organą todėl, kad aš, kaip ne narys Sanjungos, nebeturiu tiesos. Bet tikiuosi, kad tas laikraštis, į kurį kreipiuosi, ne atsakys vietos. Neatsakys todėl, kad jis yra visuomeniskais, ir kad šie dalykai yra teipgi visuomeniskai, nors labai stebuklingai surišti su mano ypatic. Aš gi ant toliaus į visus laikraščius žiurėsiu jau kitaip, bet ne pagal nurodytas ribas fanatistiko yardo.

Sanjungos draugai gal neatkreips atydos į tą viską. Jeigu pavieniai ir atkreips, tai nelaiminga ta: demokratiška tvarka jūjų link, draugai, neturi jokio pasi-pinti! Todėl geriau tylēt. Tegul bus tas užmušta "vardan idėjos". Nieko aš jums neturiu draugai, daugiau ką sakyti.

O vienok, judinkime vyrai žemę!

Buvęs L. S. S. narys ir jūsg draugas.

A. Bernotas.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Rugpjūčio mėnesį Chicagoj pasimirė 2690 ypatų: 1504 vyriškiai ir 1186 moterys. Pereitą gi sanvaitę pasimirė 553 ypatų: 307 vyriškiai ir 246 moterys. Daugiausiai mirčių, nes 138 buvo nuo pilvo ir žarnų ligų.

— South Chicagoj likosi suareštuotos septynios lenkiškos moterys, kadangi pasirodė, jog savo anglių krautuves jos pripildė angliais iš krautuvijų Baltimore ir Ohio gelžkelio. Pas jas rado anglių už 1500 dol.

— Ant kertės Pierce ir Spaulding ave. rado žado gulintį 70 metų vyriškį. Veidas jo buvo sudraskytas. Nugabeno jį ligonbutin, bet iki šiol jis vis guli be žado. Matyt jis gatvinių plėšikų likosi sumuštas.

— Chicago mokyklų užveizda paprasė sveikatos užveizdos visus viešų ir parapijinių mokyklų mokinius peržiūrėti, kad persitikrinti, ar terp jų nėra sergančių limpančiomis ligomis. Europoj didesniuose miestuose toki peržiūrėjimai mokinių nuo seniai yra daromi.

— Nakvynės namuose pn. 313 Milwaukee ave. rado lovoj užmuštą 30 metų Joną Gregelių. Kas jį užmušė, nežinia, kadangi žmogudystė patėmijo nakvynės namų savininkė tik po kelių dienų.

— Pereitos nedėlios vakare, ant kertės 45 ir Loomis st., Armuro skerdyklų dalyj siautė gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant pusės milijono doliarų.

Redakcijos atsakymai.

M. Alytai. Nesuprantame, ar Tamista patalpinimui laikraštį atsiuntė savo "Atvirą laišką", o gal geidei paaiškinimo per laišką? Atsakyti negalėjome, nes Tamista ne pridėję savo antrašo. Jeigu paimti prasmę Apšvieta kuo plačiausioj prasmėj, kad ji apimtų visus moteries reikalus, tai vienos jos pakaktų, bet iš Tamistos pirmiau atsiųsto rašto matyt, kad jai imti siauroj prasmėj, kadangi ekonomiją ir politiką atskirti, tai reikia manyti, kad ir kituose dalykuose Apšvieta Tamista imi siauroj prasmėj. Imant toj prasmėj, apart Tamistos nurodytų dalykų, moterims reikia lavinti širdį, kelti jų dora, nes be jos ir politikon ne įstengs nieko doreino įvesti, jos bus tik žmonių veislės pataitinės. Tuom tarpu iš Tamistos rašto "Lietuvio" patilpusio matyt, kad įnagiūs pakeliantis moteries širdį Tamista atmeti, nes šauki: gana per tautiškus akinius žiurėti; gana apdainuoti Lietuvos upelius ir žolynus! Teisybė, tautiški akiniai ne pakanka, ne užtenka nė išmokyti mylėti gintinį kraštą, jį apdainuoti, bet tas yra geriausias įnagiū lavinimui širdies. Reikia ką nors mylėti, nes be to tiesiog negalima persimti pildymu pareigų. Yra ir daugiau moterų reikalų, bet šiūm kartu purodome tik tuos, kokių laikome svarbesniais.

Darbininkai iš Westvillės. Kas nori, kad jo raštai tilptų be trumpinimo ir perdirbinėjimo, turi teip parašyti, kad taisyti ir perdirbinėti nereiktų. Tamistos gi raštai be pertaisymo tilpti negal, nes jame yra vietos ir nesuprantamai aprašytos, yra ir visai su aprašymu nesiriantį dalykai. Reikia todėl ir trumpinti ir perdirti. Be reikalo redakcijos raštų netrumpina.

Kas nesutinka, kad jo raštas, nors negegal parašytas, tilptų be sutrumpinimo, geriau tegul į laikraštį nieko nerašo. Jeigu Tamistos raštas tilptų teip kaip jį parašė, pats iš jo juoktumeis.

Baltamjam. Už Tamistos korespondenciją reikėtų mums prieš teismą atsakyti, o mes, nežinodami tikro dalykų stovio, negalime imti atsakymo, pats Tamista rašai paslėps savo ypatic. Nors "Zyvatai" gyvų ypatų ir ne labai tinka laikraščiai, bet jeigu Tamista pasirašys tikra pravardę, teip kad pats už savo raštą atsakytum, galėtume jį patalpinti; bet geriausiai buvo tą raštą siųsti tiesiog kam nors iš Bayonės lietuvių, be laikraščio tarpininkų.

APGARSINIMAI.

VIS AUGSTYN IR AUGSTYN.

Mės visi bandomė lpti augstyn savo drauginiame padėjime ir pasiekti tą, ką pasiekia mūsų kaimynai. Šioji puikė yra labai gėra, kolai mės turime gana išgalės ir stiprumo, bet mės matome daugelį bandant pereiti savo kaimynus tik paviršutiniu išvyzdžiu ir einant toliau negu jie išsigali. Tas su- naikino netik pinigais bet ir ant kuno daugelį vyrų ir moterų. Buk atsargus ir niekuomet savo kovoję neduok savo kunui nusilpnėti. Kaip tik pastebėsi, kad negali priimti ir sugromuloti tiek maisto, kiek kuhas reikalauja užlaikymui savo stiprybės, imk Trinerio Ameriko- nišką Elikysrj Karčiojo Vyno. Jis padidins visus organus prie veik- lumo ir padaris visus stipriais tiek, kad atstovėti visokiam darbiui. Si- tas vaistas yra branginamas visose ligose, kur netekimas noro valgyti ir stiprumo yra pastebiamas. Gau- namas aptiekose. Juozapas Tri- neris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

PIRMAS METNIS PIKNIKAS. Chicago, Ill. Pietinės Dalies Gled- rių Dr-stės pirmasis metinis pik- nikas atsisbus nedėlioj, 13 d. rugsejio (Sept.), Paul'o Grove, West Pullman, Ill. Norinti gerai pasilinksinti, telk- ties prie šio. Prasidės 1 val. po pietų. Įėjimas porai dykal. Pavieniams nleko. Lietuviška orchester.

Pajieškojimai.

Pajieškau Domininko Pukinsko, iš Kauno gub. Šiaulių pav., iš miestelio Zagarės; jis yra vidutinio ūgio, gelto- tonų plaukų, eilčiamas šluobuoja; 19 d- so šimėnio šėidėdamas išsinešė iš bak- so \$15.00. Kam teks į patėmyti kur, malonėkte pranešti adresu: Jonas Zomer, Chicago Ill. 50 W. 23 St.,

Pajieškau savo draugų Antono Brazdonio, Jono Janikavčiaus, Emi- lijos Malasauskaitės. Visi Pomenų parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas telksis duoti ži- nia adresu: Juozas Šimbaj, A. Z. Fiewleng Co., Taft, Mont.

Pajieškau savo brolio Antano Bu- dreskio, 5 metal kaip Amerikoje, pa- eina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės parap., Vabolių sod. Jis pat- s ar kas kitas telksis duoti žiną ad- resu: Ona Budreskytė, 408 N. 3rd St., E. St. Louis, Ill.

Pajieškau apsidėmimui moters ne senėnės per 40 metų; turi didelę dirbtuvę gražioje vietoje, kur dirbu kryžius į altorių, mokes ir visokius šventus pavelkams; atsišauksis turi būti dora katalikė.

A. J. Kalosky, Kraus Park, W. Governor Street, Springfield, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Tolei- kio, Kauno gub., Šiaulių pav., Laukių parap., Pakapių sod, 8 metal kaip Amerikoje, 2 metal atgal gyveno Chi- cago, Ill. Jis patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: Stanislovas Toleikis, 212 Whittenton St., Taunton, Mass.

Pajieškau savo draugo Jono Cepu- lo, Kauno gub., Šiaulių pav., Yove- riškių sod, pirmą gyveno Cincinnati, O. Jis patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: Kaz. Ostrovskis, 120 Ames st., Brockton Montello, Mas.

Pajieškau savo pažystamų Jono Kludisio ir Vinco Staškevičiaus, trejį metal atgal gyveno Brooklyn, N. Y. Jie patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: John Kublinski, 10 E. Park St., Butte, Mont.

Pajieškau savo pusbrolio Klemen- so Vaitiekuno ir draugo Jono Skriedu- lo, abu Kauno gub., Šiaulių pav., Jo- niškės parap., Vaitiekunas šimkuny sod., Skriedulis Brokių sod. Jie pa- tys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: J. Briedis, 13 Linneaus Pl., Flushing, N. Y.

Pajieškau savo dėdės Kazimiero Briedio, Kauno gub., Panevėžio pav., Naujamiesčio parap., 20 metų, kaip Amerikoje. Jis patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: Antanas Briedis, 2134 Forbes St., Pittsburg, Pa.

Pajieškau Antano Aėio ir savo vyro pusbrolio Antano Vaišio, abudu Kau- no gub., Šiaulių pav., Lukės parap., Indreikiškių kaimo. Antanas Aėius jau antru kartą Amerikoje, girdėjau jį esant Illinojaus valstijoje anglų kasyklose. Jie patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: Marija Vozmontienė, 4765 Melross St., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Antano ir Petro Lėnų, trį metal kaip Ame- rikoje, gyveno Chicagoje, abudu Kau- no gub., Panevėžio pav., Antanų Ba-

ratiny parap., Petras Salocių parap., Jie patys ar kas kitas telksis duoti žiną adresu: Jonas Skarka, Box 227, Garden, Mass.

Ant Pardavimo.

DU PUKUS FLATAI ANT RANDOS "LIETUVOS" RE-DAKCIJOS NAMUOSE.

Du pukus, po 7 riumus, flatai ant išrandavojimo "Lietuvos" redakcijos namuose. Situose fla- tuose daktarai nori turėti 3 riu- mus savo ofisui ir mokėti už juos pusę viso flato randos. To- dėl, kur nedidelė šeimyna, gali drasiiai nusamdyti visą flatą, pasilikti sau 4 riumus, o 3 riu- mus pamsamdyti daktarui ant ofiso, kuris užmokės pusę flato randos. Flatai pukus, štymu apšildomi, elektrika ir gazu ap- šviečiami, visada yra šiltas ir šaltas vanduo ir tt.

Parsiduoda pigiai arba randuojasi medinis namas su krautuve ir gyve- namais kambariais po nr. 4947 Bering ave., E. Chicago, Ind. Kreiptis reikia pas savininką, Joną Kendrą, 4947 Bering ave., E. Chicago, Ill.

Parsiduoda pigia kaina salūnas lietuvių apgyventojai vietoje; vieta gerai išdirbta, parsiduoda dėl ne- svertikos savininko. Reikia kreiptis adresu: 56 W. 25th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda dėl išvaizdavimo 1 tē- vynę pigia kaina sankrova valgomų dalykų su arkliu, vežimu ir naminiams rakandais. Valzba gerai išdirbta lie- tuvių apgyventojai vietoje. Kreiptis reikia po nr. 121 W. Huron St., Chi- cago, Ill.

Duodasi rando bardsakutyla ge- roj, lietuvių ir lenkų apgyventojai vi- toje, pamatyti galima po nr. 8706 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.; savininkas ant antro augšto.

Gary, Ind. atidaro pilno dirbtuves ir vryl gavytė ten darba, neturės bu- tti. Kas nori pirkti lotą, gali dykal nuvažiuoti nedėlioj, 13 diena, šio mė- nesio apšilėtimui. Atsišaukti reikia pas Frank Mitchell, 3428 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Missouri's valstijoj žemės po \$8.00 akras. Norintieji pirkti gali atsižinti per laisją, įdėdami 2-centų krašos ženklei, nuo Andriaus Smith, 3428 So. Halsted St., Chi- cago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas lietuvis už raštininką gydytojo ofise. Turi mokėti susika- bėti angliskai, gramatiškai lietuviškai ir lenkiskai rašyti. Turi būti švarus ir nesibijoti darbo. Vienvalnis dar- bas atsakančiam vyru. 1149 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

MOKYKLA SOKIŲ.

8j mėnesį, pasididino dviem ru- mais daugiau, kaip buvo du mėnesiai atgal; kas sužabta bus sažio šokis su gėra muzika. Vyrams mokėtis pa- kelta, o merginoms 6 lekcijos dykal. Mokinai: Miss T. G., Miss L. T., Miss A. K. ir ponas W. K. Profesorius Ju- lius S. 2501 So. Halsted St. kėrt Archer Ave., Chicago, Ill.

DABAR GERIAUSIAS LAI- KAS PIRKTI FARMOS.

Dabar yra geriausias laikas pirkti farmos, kuomet visoki ja- vai laukose auga. Tiktai dabar gali pažinti kur yra gera, o kur prasta žemė, kolai jėvai nenimki- sti. Todėl, norinti žemę piktį, važiuokite dabar apžiūrėti, tai ma- tysite ką perkate, nepirksite kat- maise.

"Žinyčios" žemė Wisconsin dabr vairsduoda po \$15.00.

Apart "Žinyčios" laukų mės turime ant pardavimo šias išdirb- tas farmas:

Valstijoje Michigan.
40 akrai Lake Co. Michigan, visa išdirbta, su trobomis, šulinis ir sodu. Kaina \$700

120 akrai išdirbta farma, 30 akrai pelkės 7 1/2 mylios nuo Benton Har- bor, Mich., 3 1/2 mylios nuo Coloma. Visos reikalingos trobos, sodas, pa- darai, gyvuliai, vėjinis malūnas, ve- žimai ir tt. Telefonas ant farmos. Kaina \$10,000
Tai yra kaina šių dviejų farmų. Kas jas pirsks 8j mėnesį, gaus jas pigiai.

160 akrai išdirbta farma, 120 akrai ariamos, likusi po ganykla ir mišku, 17 mylių nuo Muskegon, 2 mylios nuo stoties Holton, 50 akrai ušėta rugiais. Sodas, visoki vaisiai, trobos, gyvuliai, reikalingi padarai. Art ma- zo, bet gražus azerėlio, daug žuvių. Išlygos: 1/2 dalis iš kalno, likusios dvi ant išmokečių per 3 metus. Kaina \$8,000

80 akrai išdirbtos žemės, arti Lawton, Mich. Gera žemė. Mažas sodas. 30 akrai vynuogijų, likusi 1/2 met kornais apėta. Mažas obuolių sodas. Parduos po 40 akrai. Kaina po \$50.00 už akrai.

40 akrai, tarp Sobieski ir Pulaski, 6 akrai išvalytos. Slėnojų grėda. Kaina \$750

160 akrai neišdirbtos žemės, 5 my- lios nuo White Cloud, Mich., Newago Co. Gera, lygi žemė. Kaina \$15.00 už akrai, mokant iš kalno \$12.00 už akrai.

Valstijoje Wisconsin.
40 akrai Juneau Co., Wisconsin, 30 akrai išdirbtos žemės, 10 gi akrai dykos tinkamos ganyklai, gera nauja stuba, mažas traktelis ir šulinys. Kaina \$900

80 akrai išdirbtos žemės, Portage Co., Wis., 2 mylios nuo Stevens Point. 50 akrai ariamos, 15 plevos, 15 ganyklos su mišku. Visos reika- lingos trobos, mašinos ir tt. Skolos yra \$2,500. Reikia įnešti \$1,500. Kaina \$50 akras \$4,000

40 akrai išdirbtos žemės, Portage Co., Wis., 4 mylios nuo Stevens Point. Visos reikalingos trobos. Ge- ra žemė. Skolos \$1,300. Reikia įne- ši \$1,200. Kaina \$2,500

80 akrai, Portage Co., Wis., 1 1/2 mylios nuo miestelio Dewey, 7 my- lios nuo Stevens Point. 60 akrai aria- mos žemės, 10 akrai plevos, 10 akrai ganyklos su mišku. Visos reikalin- gos trobos, 1/2 iš kalno, likusi dalis ant išmokečių. Kaina \$3,500

90 akrai neišdirbtos žemės, Portage Co., Wis. Gera žemė. Pusė iš kal- no, likusi dalis ant išmokečių. Kai- na \$2,000

40 akrai ariamos žemės, Portage Co., Wis., 4 mylios nuo Stevens Point. Troba ir daržinė. Skolos \$1,300. Reikia įnešti \$1,200. Kaina \$2,500

80 akrai Clark Co., Wis., Woodville Township, 3 mylios nuo miestelio Co- lombia, 8 mylios nuo miestelio Neill- ville. 20 akrai dirbamos, o likusi kelmynė. Rūšis žemės smiltis su mo- liu, kalnuota. Ant tos farmos stovi troba, staldas ir viltinynas. Ant iš- mokečių \$1,200. Kaina už grynus pliusus \$800

80 akrai Waushara Co., Wis., 2 ir 1/2 mylios nuo miestelio Wild Rose. 60 akrai ariamos, 20 akrai ganykla. Visos reikalingos trobos, mašinos, gy- vuliai, ir kiti farmos padarai. Žemė gera, geri aplinkai keliai. Wild Rose yra lenkų bažnyčia, į kurią priguli net 1000 šeimynų. Kaina su visais farmų padalais ir gyvuliais \$4,000. Kaina tikiai už žemę ir trobas, be gyvulių ir mašinų \$3,000

160 akrai Adams Co., Wis., 4 my- lios nuo miestelio Killbourn City, 2 mylios nuo Wisconsin River. Žemė neišdirbta. Kaina \$20 už akrai, arba 160 akrai kaustuos \$3,200

138 akrai Juneau Co., Wis., arti len- kishos bažnyčios. 7 ir 1/2 mylios nuo miestelio Moustoun, Wis. 80 akrai ariamos, likusi ganyklos. Gera žemė ir visoki jėvai yra sėjami ir gra- žiai auga. Geri keliai ir visur aplink gyvenamos farmos. Visos reikalin- gos farmos trobos ir mašinos, teip- gi ir gyvuliai yra parduodama drau- ge su farma. Art trobos bėgantis upelis. Išlygos: \$3,000 iš kalno, ly- kis ant išmokečių nuo 5 nuolėmū. Kaina tos farmos su gyvuliais ir vi- sais padalais \$5,500

100 akrai Juneau Co., Wis., arti miestelio Moustoun, Wis. 28 akrai dirbamos, likusios 72 akrai po gi- rla. Trobos ir gyvuliai. Kaina su gyvuliais \$3,600
be gyvulių \$3,000

40 akrai neišdirbtos žemės Portage Co., Wis., 1/2 mylios nuo Stevens Point. Mažas namelis. Upeils bėga per lauką. Dalis išvalyta, likusi ap- augusi medžiais, bet lengva išvalyti. Kaina \$800

80 akrai Shawano Co., Wis., 5 my- lios nuo Cecil, 5 mylios nuo Under- hill, 9 mylios nuo Shawano. 70 akrai ariamos, 10 akrai ganyklos ir miško. Visa aptverta. Visos reikalingos tro- bos. Dalis iš kalno, likusi ant išmo- kesties. Kaina \$40.00 akras.

80 akrai netoli Green Bay, Wis. 35-40 ariamos žemės, likusi apaugu- si mišku. Art bažnyčios. Reikalin- gos trobos. \$1,000 iš kalno, likusi dalis ant išmokečių. Kaina \$2,700

100 akrai, 1/2 mylios nuo Krakow, Wis. 70 akrai dirbamos žemės. Re- kalingos trobos. Kaina \$5,500

80 akrai, 5 mylios nuo Krakow, Wis. 50 dirbamos žemės. Upeils bėga per lauką. Visos reikalingos trobos, ma- šinos, gyvuliai ir tt. Kaina \$4,500

92 akrai, miestelyje Flittville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 65 akrai ariamos žemės, 12 akrai meste- lyje, padalinti į lotus. Trobos, maši- nos, gyvuliai ir tt. Upeils bėga per lauką. Kaina \$5,500

106 akrai tarp Pulaski ir Krakow, 1 1/2 mylios nuo Krakow, 4 1/2 mylios nuo Pulaski. 70 akrai dirbamos, Juodžemės. Geros trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Kaina \$8,000

64 akrai, netoli Green Bay, Wis. 20 akrai dirbamos žemės, likusi po mišku. Geros trobos. Gyvuliai ir padarai. Kaina su padalais ir gu- vuliais \$3,000
Kaina be gyvulių ir padarų \$2,500

120 akrai, 2 mylios nuo Flittville, Wis., 12 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 akrai išvalytos, likusi po mišku. Kaina \$25.00 akras

80 akrai, 5 mylios nuo Abrams, Wis. 6 akrai išvalytos, gera žemė. Su tro- boms. Pusė iš kalno, lykis ant iš- mokečių. Kaina \$18.00 akras.

40 akrai, tarp Sobieski ir Pulaski, 6 akrai išvalytos. Slėnojų grėda. Kaina \$750

80 akrai, 2 mylios nuo Tremble, 2 1/2 mylios nuo Flittville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 iš- dirbtos, likusi po mišku. Daržinė ir tvartas. Upeils bėga per lauką. Pusė iš kalno, likusi dalis ant išmo- kesties. Kaina \$3,000

Indiana.
80 akrai Starke Co., Ind., 5 mylios nuo Hamlet, 6 mylios nuo Walker- town, 10 mylių nuo Knox. 60 akrai smilties su alyma, 10 akrai miško, 5 akrai kalvos, 5 akrai sodo. Visa apt- verta. Trčbos. Kaina \$45 akras. Iš kalno.

115-117 akrai. Išdirbta farma, Jas- per Co., Ind., prie pat Kilmann, Ind. 65 mylios nuo Chicago, Ill. Kaina \$50 akras.

320 akrai Jasper Co., Ind. 1/2 my- lios nuo miestelio Kilmann, visa iš- dirbta. Pulkios trobos, visos reika- lingos mašinos, didelė sodos. Kai- na \$20,000

Minnesota.
160 akrai, Grant Co., Minn., 4 my- lios nuo Herman, Minn. Juoda prai- rinė alyna. Gera išdirbta. Visos reikalingos trobos, stovi ant kalno. Sulnyos. Skolos \$2,000. Reikalauja pasulijimo, arba išamalynti ant ki- toniškų nuosavybių. Kaina \$8,000

28 akrai, Oneida Co., arti Freeport, N. Y. Išdirbta, gera, lygi žemė. Trobos, mašinos, padarai, gyvuliai. Pradas. Kaina \$1,200

Taigi kaip matote mės turime gana išgyventų farmų ir ne iš- gyventų ant pardavimo, ir tiktai dabar yra laikas jas pamatyti kol jėvai nenurkisti, kad paizinti žemės gerumą. Todėl reikalaujame atsišaukite pas mūs adresu: A. Olszewski, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alfuma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Lauka. Ši- toj knygoje įeja šios pasakos: Alfuma, Notikri brangioje akmenys, Bėmė, Du mai karėvial, Dienynas padukėli, Mėnestejoj, Vaiduly, Užlaulioj padargėli, Atsikirtimas, Vionatė, Tėvas ir sūnus ir Rose, viso 13 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant' yra vienas iš geriausių raštininkų pasaulyje ir žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina 35c.

Arija. Lapai iš istorijos Arijos Parasė A. Janušaitis. Pusi 53. Kai- na 15c.

Angliškios Kalbos Vadovėlis. Tiems, kurie nori išmąti kalbą pramokti angliskai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutašė J. Lauka. Se- niai pagelaujama tolia knygoje, da- bar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi proą pasinaudoti, ypatingai da- bus tam auko obuolia. Puslapių 40. Kaina 25c.

Anatemos knygelė. Telpa 6a: Po- pėlytės prakiekimas; Pravelavijos prakiekimas; Popėlytės prisakymai. Apie Kelpę ir jos gyventojus, eilėmis rašyta, ir Atsišaukimas į žmogų — Elišs Pusi. 20. Kaina 10c.

Antas Krikatas. Šių laikų apysa- ka. Parasė Br. Vargias. Puslapių 83. Kaina 25c.

Amalunga arba Tyro Duktė. Apysa- ka iš gyvenimo Indijonų, Amerikoje. Pusi. 72. Kaina 25c.

Apsakymėliai. Telpa 6a šios apysa- kos: 1) Raštininkas, 2) Tėvo slau- sėjimas, 3) Kalno našlaičiai, 4) Kai- no tiesa, 5) Pasakutė Judo nak- tis ir 6) Eata kalas. Yra gražios ir pamokančios iš gyvenimo apysa- kos verta kiekvienam perskaityti. Pusi. 85. Kaina 15c.

Apie Rukymą. Keli žodžiai norin- tiems suprasti taisybę. Parasė P. B. Pusi. 23. Kaina 10c.

Ar bus geriausias, kad socialistai gaus virš? Parasė D. Dumbė. An- trasis išleidimas, pertaitytas ir žymai padidintas. Jei nori žinoti, perka- tyti šią knygę. Pusi. 83. 10c.

Ar geras katalikas gali būti socia- listu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsidėdė ant soc. bažny- cios per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusi. 15. Kaina 5c.

Armitetikos uždavinynas. Vadovė- lis aritmetikos pradžiui; antroji da- lis.

Šita knygtė — antroji ir paskutė- ni dalis uždavinyno, paskirto arit- metikos kursui; glona, kaip papras- tai yra daroma, suriškta uždavinių su aiškiais visokio didumo. Para- syta Pr. Mašoto. Pusi. 68. Kai- na 20c.

Astronomija, parasė pagal K. Flamarjoną ir Lockyerą, A. Aga- ras. Telpa: Dangaus apvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planetos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žemės padėji- mas pasaulyje, Mėnulis, Pasaules įstatymai. Su daugeliu paveikėli- ū. Pusi. 62. Kaina 40c.

Attelea Princeps. Vertimai Pr. Šir- lelio, telpa 6a šios apysakos: 1) Attelea Princeps, 2) Kas pergalės, 3) Piemenukas, 4) Kraujas, 5) Du pa- vėliai iš baidulavos, 6) Šuns li- kimas, ir 6) Skrandos istorija. Pusi. 69. Kaina 20c.

Auka, apysaka parasyta M. Lestau- skienės, iš žmonių gyvenimo; nau- dinga perskaityti kiekvienam. Pusi. 72. Kaina 20c.

Boleslovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusi. 86. Kaina 20c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė Dr-as A. V. Pusi. 16. Kaina 5c.

Centachavos Apgyvinimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henrikio Slinkoviciaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgė- lė, Pusi. 139. Kaina 30c.

Cleorius Domicijonas, ir kasėjal Katakumbos. Istorikškas apysakmas iš laikų krikščionių persekiojimo. Pa- gal lenkų vertimą, parasė P. B. Pus- lapių 217. Kaina 50c. Apdaryta 65c.

Daktaro kabinete, Komediija viena- me akte. Pagal lenkiską sutaisė K. M-4. Pusi. 39. Kaina 15c.

Dangus. Pagal K. Flamarjoną. Pa- rasė P. Brandukas, (su paveikėli- lais). Knyga parodo kokios yra pla- netos, kaip jos eina ir kokių įtekmų turi viena į kitą. Pusi. 193. Kaina 60c. Apdaryta 75c.

Dėl Tėvynės. Parasė šatrijos Raga- nas, Valzdeila palmtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kai- na 20c.

Dievo žvaigždė, Istorikška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Valras. Pusi. 210. Kaina 40c.

Diferitas, Parasė Dr-as A. V. Diffe- ritas tai yra labai sena liga, pirmiau- sia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusi. 7. Kaina 5c.

Edgaras arba nuo ateismo prie pilnos teisybės. Pagal L. Flamar- joną parasė Kun. Dr. Yuodyčius. Visas raštas perstatytas formoje ginčy arba disputų tarp protosto- niškos ir katalikiškos šalies, kurios yra viena kitai yra priešingos ir tt. Pusi. 214. Kaina 75c.

Gabijs. Rinktinė knyga, Pasaukta Lietuvos dainuvas vykskui Antano Ba- ranausko atminimui. Knyga sutaisė Juozapas Garbauskis. Pusi. 77. Kai- na \$1.35

Gerali atlikti išpažintys. Iš italių kalbos vertė J. Baltrušaitis. Pusi. 55. Kaina 15c.

Geležinkelis. Pagal svetimus raši- nus, parasė K. Stiklėlis. Aprašo apie geležinkelio ypatybes, kaip juo- mi žmonės naudoja, kaip seniai at- strado ir koki būdu kas pradėjo nau- dotis išrautu geležinkeliu. Puslapių 21. Kaina 10c.

Guliverio Kelionė į nežinomą šalį. Išguldė lietuvišką kalbą P. Žemutis. Knyga aprašo apie Liliputus — ma- žiusius žmones ir jų ypatybes. Žin- gimus iš juokingas aprašymas. Pusi. 98. Kaina 50c.

Gyvenimo Gėbališiai. Parasė K. Stiklėlis. Telpa 6a 13 sekantių ap- rašymų: 1. Prakalbos vietoje, 2. San- lėti teka, 3. Pavasario stebuklai, 4. Vasaros rytas, 5. Piemenėlis, 6. Sen- lė, 7. Jomarkas, 8. Antanukas, 9. Vienturtis, 10. Skaitymas, 11. Dienos, 12. Iš dienos bėgio, 13. Laukas. Pusi. 50. Kaina 25c.

Gyvybė (kančiatas) ir kitos trumpos poemos, parasyė J. Viskokis. Tel- pa 6a eilės: Gyvybė, Išvirkėlis, Vy- lius, 3 sonetai, Proverbiai ir Jautimai. Pusi. 41. Kaina 15c.

Išsivystymas vaisiaus gyvųjų. Pa- rasė Dr. J. Jušis, Su daugeliu pa- vėikėlių iš embriologijos. Pusi. 12. Kaina 10c.

Istorijos-Pasakos. Aprašyme telpa iš Lietuvos istorijos: 1) Lietu- vėdidvyris, 2) žemaičiai-dragonai, 3) Pilių apgyvinimas, 4) Lietuvių kri- katas, 5) Vytautas mūsų didvyris, 6) Muktis išs žaigalgiu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, galiausiai kū- nalgaktytė, 9) Biruta, gražioji val- didaitė, 10) Keistutis, žemaičių ap- gyvinas. Puslapių 54. Kaina 15c.

Janita, dragsusis Japoniškasis Ka- relvis. Tikras atsitikimas iš karės japonų su china. Iš vokiečių kal- bos vertė K. S. Pusi. 23. Kaina 5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusišką vertimą sutaisė S. Vaitiekupūnas, telpa 6a 7 trumpos pasakos. Pusi. 21. Kaina 5c.

Jonukas Muzikantas. Parasyta Hen- rikio Slinkievio, vertė Adl. V. ir Juovs Svyturio sargas, vertė J. Mar- gevičius. Pusi. 39. Kaina 10c.

Karė. Ar ji žmonių reikalinga? Parasė Kėmė. Ši knygelė aprašo kiek nuostolis iš karės žmonėms ir kas į ją žmonių stumia. Puslapių 47. Kaina 15c.

Koks privalo būti vaikų auginimas ir aukėjimas? Rankius rašty, pa- ra

Ratelių apėjimai. Tra linksmiausia šalis (zabova) šeimyniškai sukuriant. Parasė D. Spėjikas. Puslapių 16. Kaina 10c.

Ratetas — The Jungle. Parasė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš anglų kalbos. Išleido Jonas Naujokas. Apsaką palaima iš lietuvių gyvenimo, pasiremiama tikrais faktais iš Chicago skerdyklių; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina \$1.00

Rankų šašai ir Parinktieji žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais luosio laiko; šioje knygoje telpa pavėkščiškai, kokius su rankų šašiu galima parodyti ir tam tikrami apskaitymais. Puslapių 32. Kaina 10c.

Rugštas Pienas. [rankis Haudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasis pienas kaip valstas nuo įvairių ligų. Pusl. 22. Kaina 5c.

Scenikškieji valdžiai. Parasė Valdasas. Telpa šioj knygojė sekanti valdžiai: 1) Nepaėjus — nēr ko kaisti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tikrai niekam nesakyti! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragarai, sceniškas valdžias, 6) Lietuvių pavasaris — Eilės. Pusl. 98. Kaina 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Pūda. Veiksmas atsitaukia Norvegijos šiaurėje, Karallaus Eriko Kruiunojo Kirvio laikuose. Pusl. 77. Kaina 25c.

Sparnai. Drama III-juose aktuose. Parasė V. Šiaulinskis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas. Pusl. 44. Kaina 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parasė P. Bayard su kalburiomis permaitomis iš lenkų kalbos vertė K. Žegota. Pusl. 62. Kaina 15c.

Sulaukė, iš tautiško serbų atgimimo pasakojimas. Parasė Terezija Jadviga, iš lenkų kalbos vertė Baltrušaitis. Pusl. 133. Kaina 25c.

Šventas Petras Ryme, Apsaką iš krikščionių persekiojimo Nerono laikais. Perdirbo iš Henriko Sinkevičiaus apsakos "Quo Vadis" H. S. I. vertė Adolfas Vėgėlė. Pusl. 230. Kaina 40c.

Svajus, arba vaizdas siekimo augstybės. Tragedija-Poema, V aktuose. Parasė J. Viskoska. Yra tai fantastiškas piešinys, parasytas dramatiškame pavide. Pusl. 135. Kaina 40c.

Svarbus klausimas. Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parasė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. 71. Kaina 20c.

Širdis žmogaus prilyginta Bažnyčiai. Dievo arbatinai piktų dvasių, išreikšti per 10 paveikėlių. Pusl. 48. Kaina 20c.

Sventoji istorija žmonijai iš Haudies mokymų/aktyrų, trumpai apskait. kun. J. Suster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. Pusl. 88. Kaina 15c.

Šv. Pranciškaus iš Asyžiaus gyvenimas pagal kun. A. Beltramio. Vertė J. Baltrušaitis. Pusl. 41. Kaina 15c.

Trumpėti Lietuvos istorija. Antras patalaitas išleistas. Knygoje "gera pradžia Lietuvos mokymams. Pusl. 79. Kaina 20c.

Tautiškos Politikos knygynėlia. Telpa čia Rusijos politikos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąjūdžio, ir kama išgyvenimas. Pusl. 47. Kaina 10c.

Teismas. Parasė V. Reymont. Iš lenkų kalbos vertė Ad. V. Apsaką iš didžiausio žmonių gyvenimo. Pusl. 22. Kaina 10c.

Teismas ir jo nepriklausomybė, A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alfa. Pusl. 32. Kaina 10c.

Tikri ir netikri šventieji. Pavėkščiailiai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanų. Pusl. 61. Kaina 15c.

Tiesų lygybė. A. Leontjev'o, vertė Pl. V. Kafėlis išskina žmonijos tiesų lygybę, kuri linkui elna žmonija skaudama "laisvės ir lygybės". Pusl. 19. Kaina 5c.

Tėvynainių Giesmės. Parasė Vyturys. Pusl. 24. Kaina 10c.

Tuktantis Nakdij ir viena. Arabiškos pasakos. I dalis. Puslapių 39. Kaina 35c.

Vaikai. Parasė Oktavas Mirbo. vertė J. V. Telpa čia šios apsakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge. Aktyras ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pusl. 48. Kaina 15c.

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parasė P. B. Apsaką kaip žydus nuspėjo vėjinį maluną geštelui, bet vėtrai užėjus, maluną suhaudė, nemokant su malunu apsieiti ir tt. Pusl. 64. Kaina 25c.

Vikrus Vaikinas. Apsaką iš norvegų gyvenimo, sekant Bjersono. Apsaką užimanti kiekvieną, su gražiais priedimais. Pusl. 30. Kaina 10c.

Vincas Stonis. Apsaką iš žmonių gyvenimo. Parasyta Satrijos Ragos. Pusl. 143. Kaina 35c.

Volungė ir viversėlis. Eilės Mar-gallo, yra daug įvairių eil. Tėvyniškų, meliškių, muzikal, sakmės, ir deklamacijos. Pusl. 170. Kaina 60c.

Užkaptas žvirblis. Apsaką V. J. Nemirovič — Dančenko. Pusl. 24. Kaina 10c.

Žibitė arba pirmieji pavasario žiedai, eilės Jovaro. Telpa 17 įvairių eilių parasytų vieno iš gabiausių eilių rašyto Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygęle augščiau išskė, negu kokias kitas eilės. Pusl. 15. Kaina 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Zelandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. Žuvis. Pusl. 35. Kaina 10c.

Žmonių užtarytojai Broilair Grakchal. Vertė iš rusų kalbos Sermuknė. Pusl. 32. Kaina 10c.

Žodynas lietuviškai — angliskos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382. Iki šiol furėje tik su apdarais su \$2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina \$1.00.

Žodynas lenkiškai — Lietuviškai. Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio redaktorius "Sviesa". Pusl. 552. Kaina \$2.80

Ze stonukow litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiator et altera pars. Išleista rupešia J. K. rybotame skaitluje egzempliorių. Sutaisė Giry Lūdas. Pusl. 231. Kaina \$1.50

Užsipažindami virš mūnėtų knygėlių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nauji Zaislai
Atvežti iš Lietuvos.
Gaujami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, papulintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai tobilyčia 22x24 colių su supleštais keliais ir tinkamais išreikšimais su num. pradectant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvauju-gis turi mąstyti kauelį; dalyvausti gali 2 ir daugiau ypatų, kiekviena ypatė apsiemena sau vieną kupetėlį (yra 5 yvarių spalvų) kuriuom uždangia tam tikrą numerį kauelį metus. Tobilyčia susitinka 4 dalia, su skryute prisitūnciame į namus per pačią. Prekė \$1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvariais klausimais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jau nuomėnė flirtuoja kortelėmis, klausdami vienas kitam kortelėje į klausimais, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra pasiūlymas kaip žaisti. Flirtos prekė \$1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".
Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackevič, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemėdis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street

Chicago, Ill.
P. M. Kalits, 221 W. Wabasha Ave.
J. Vasilauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Bekaitis.

D-ras Geo. M. Glaser,
3140 So. Morgan ir 32ros gatvės.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Mikšinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Elatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.
John Brown, Brown News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Palitavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.
Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesnaukas, 347 Rodney Street.
S. Rinkovič, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Sukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 51 W. 15th Pl.

Cambridgeport, Mass.
C. Kavolius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 1/2 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 26 Pleasant Street.

Newark, N. Y.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrollus, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.

Turners Falls, Mass.
K. P. Simkonis.

Waterbury, Conn.
J. Zemauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Silkas.

"RAISTA" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytoms "Lietuvos" ir "Vienybė L.", kurie dar tos knygos neturi ir nesių skaitę. Jei knygos "RAISTA" nesių dar abalę, tai visai mažai teisin Amerikos gūdrybės, sukurta iš ir, taip vadinamo, gero ir gero ir negali išlaikyti nuo įtikinčių, nes neturi gana patyrimo. "RAISTA" (tai knyga patyrimų). Perskaityti "RAISTA" telpa šioj knygų, dabartinis gyvenimas ir kodėl bedarbis kyla, o tuometi kaip galima turėti visuomenės darbas ir gyventi laimingai. "RAISTA" dēi išlaikė savo idėjų yra taip pagėdijama knyga, kad yra išvėrta į visą kalbą.

"RAISTA", kuris sudrebin Amerikos ir Europos parlamentus, yra didėl, 300 puslapių knyga ir svarbi tuomet, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTA" kaina \$1.00, perka pati knyga. Prenumeras laikraščio "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams \$2.00, bet kas naujai užsisakė "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisigadamas man \$2.00, atpirs metams vieną šią laikraščio ir "RAISTA" dykai.

Siuntimui prenumeros adresas: J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y. Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažins didėl vertę knygos "Raista".

GERA NAUJIENA

MUSU DRAUGAM

Kenčiantiems

Lietuviam!

Skaitytoms, jeigu esi apimtas kokios ligos ar pailniaš nesveikumas, užsimokėš tau atsiųskiti **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš šįjį gydytis kur kitur, nes jė užtikrina tau nuosėklį ir laikantį išgydymą kojos ligos, kurią prisilima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusimigęs, silpnas ir nuilęs, pavargęs rytmeilais, trūksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstas ir neramus? Ar atsiminti tau prasta, gėdys draugijos, trūksta energijos ir tvirtumo, akys dubusios ir nečistos, pajudavę paakiai, spaugai, plėimai ar kitoki išberimai ant odos, nemorališki ir

Nusiipninti Sappai, Patrotytas Vyriškumas, Sekliszka Silpnys neuatgusios ir šaltos dalis, nusistojimas šlapimo pūslės per naktį, plėnitas šlapimas, skausmai strėnos, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išiputimą Gysly Maikely; Užsėdintą Puletę; Užakimą Varpakylės; Byditišką Užnodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdinę nervų, odos, kraujo ar užsėdintą ligą? Ar skystal dūbu, žymus rupešio išreikšimas ant veido, noramus natyktę, ma. kauči upo, silpnas vyriškumas, turi užkurdus dalis, priešlaikinių nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklių ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic užtikrina tau pilną ir laikantį ant visados išgyjimą, jeigu jė nuspręsi, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neutilgio atstai save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunkina jaunos ir pusamūnijos vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slapias nūbėgimas sėklos su šlapimu. Tas padaro žmogų neimkanti prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės biogry darbu, natūrališkio silpnumo ar nuo peršankaus užgėdimo lytiškų geidimų.

Mēs tikrai tave išgydysime.

Mēs gydym ir išgydom sėklos nūbėgimus, nerų nusiipnintą, užsėdintą puletę, sydi, nenatūrališkio bėgimus, patygtę, inkstų ir puslės ligas, tosyb sakant, visas Vyrų Ligas. Visos lietuvi laimingam žyoniškim gyvenime bes prašakios. Tiktantis jaunų ir pusamūninių vyrų kasmet prieš laik laikuose į garb jaunystės išgydymą, per tankus suatkuopimais ir kraujo ligas. Jeigu turi nors vieng iš virš paminėtų apyktų, pasidaryk su mumis pakti de nū per rūt.

Roda tau nieko nekaustuja, o gali uždėyti daug kenčiančių.

Valandos priėmimo ligonij: nuo 10 ryto iki 4 po piet., ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitomis šventomis dienomis: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

Didelis Iszpardavimas!

(Clearing Sale)

Kad atitūstinti visą rudeniškas tavorams, mēs nusprendėme išparduoti visas vasarinius tavorus už sumazintą prekę šitaip:

Vyrųki drapanų siūlai, verti \$10.00 bus išparduoti po \$8.00
Siūlai verti \$15.00 bus išparduoti po 13.50
Siūlai verti \$18.00 bus išparduoti po 15.00
Siūlai verti \$22.00 bus išparduoti po 16.00 ir tt.

Šis pigus išpardavimas bus tiktai iki 22 d. Rugpjūčio (Augusto). Todėl reikalaudami gerų drapanų, pirkitė dabar, o gausite geras drapanas pigiai.

Mūsų paprotys yra išparduoti visas vasarines drapanas dabar, kad jos nepasiliktų ant kito meto ir kad atitūstintų visą naujom drapanoms. Todėl mēs nusprendėme jas išparduoti žemiau jų vertės, kad pripildyti savo štorą naujomis rudeniškas ir žieminiškas drapanoms.

Tai gi, naudokitės! kol yra iš ko išsirinkti.

The Bridgeport Clothing Co.
A. OLSZEWSKI, Prezidentas
3246-48 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Mūsų štoras atdaras iki 9 valandų vakaro: Pamedėiais, Uatrinkais, Ketvergais ir Subatomis iki 10 valandų.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Mikšinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Elatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.
John Brown, Brown News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Palitavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.
Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesnaukas, 347 Rodney Street.
S. Rinkovič, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Sukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 51 W. 15th Pl.

Cambridgeport, Mass.
C. Kavolius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 1/2 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 26 Pleasant Street.

Newark, N. Y.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrollus, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.

Turners Falls, Mass.
K. P. Simkonis.

Waterbury, Conn.
J. Zemauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Silkas.

FARMOS! FARMOS!

Lietuviszkoje "Zinycios" Kolionijoje

Prie pat miesto Thorp, valstijoje Wisconsin.

Žemė yra derlinga, guli tarp dviejų geležinkelų, šale bėga upė "Black River", oras sveikas, vanduo tyras ir sveikas, aplinkui gyvena fermeriai lietuviai ir lenkai, lenkų katalikų bažnyčia ir miestas su turgvieta ir geležinkeliais arti, vieškeliai geri. Žemės kaina \$15 už akrą ir daugiau. Įmokėk ketvirtą dalį, likusius gi išmokėsi per 5 metus. Norintiems "Zinycios" Dr-tė patatys ir trobas išmokėsčui, iškas šulinį ir tt. už pigiau negu pats farmerys galėtų tą padaryti.

Kol vasara ir kol dar javai nuo laukų nenuvalyti, tai važiuokite šią žemę apžiūrėti, kad pagal javų augimą pažinti jos vertę.

Tikietais iš Chicago į Thorp prekioja \$6.25, į abi pusi \$12.50. Kas nuo mus žemę perka, tam kelionės lėšas mēs sugrąžiname. Norėdami važiuoti, rašykite mums, o mēs jums nurodysime kur ir kaip važiuoti ir kas žemę jums parodys.

A. OLSZEWSKI, "Zinycios" Mgr.
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

P.S. Mēs turime pardavimui ir išgyventų farmų Wisconsinė ir kitose valstijose. Parašykite mums kur jums yra maloniau, o mēs pranešime jums plačiau.

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės
INEJIMAS DYKAI!

Žingidumai Pathologijos
Žingidumai Osteologijos
Žingidumai Gromulavimo Organų

Tyrinėk pradžių ir išsivystymą žmogiškos raso nuo lopio iki grabo, pamatų kištumams gamtos, žingidumams ir milziniškumams.

Tyrinėk įtaką ligos ir paleistovystės, perstatytas gyv. didum figūrose, sveikose ir ligotose padėjimuose. Laisvė išreikštos atakinės visumos klasėmis. Didžiausia progė tavo gyvenimui.

INŽENGA DYKAI!
Atidaryti kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakties.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Telefonas Yards 3162
Dr. A. L. Graiczunas
3312 S. Halsted Street :: Chicago
Medikališkas miesto inspektorius.

LIETUVOS UKININKAS.
Laikraštis skiriamas darbo žmoniems, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje Iš Didžiausias Ofisas Szifkorczių ir Pinigų Siuntimo 3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill. A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvis gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsių. Teipgi kiekvienas lietuvis gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nėra ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra pamsardomos žmonėms po \$3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svetą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikoniai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šioje bankoje talpinasi agentūros visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortės ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortę prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į kraują; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvėrgais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau darsižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalaus, čia viską gausi.

Jeį reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jeį reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.
Jeį nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigų nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai paslamsdyk už \$3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.
Norį važiuoti į kraują ar savo gimines iš kraujaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
Norį pasiųsti pinigus į kraują, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortės, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutautuoti (užšėdyti), prisiųsk šiton bankon pašto money orderiu, o gausi nuo mūsų bankinę knygėlę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Duoja visokių ir geriausių pagalbų moterims ir ligoms. Paskelbimai apie darbus prie gimdymo ir daktariškai po gimdymo. Oms ir gyvenimas Chicagoje namie 3255 S. Halsted st.

Marė Laukienė

Atsakanti Aukšerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 2266
Duoja visokių ir geriausių pagalbų moterims ir ligoms. Paskelbimai apie darbus prie gimdymo ir daktariškai po gimdymo. Oms ir gyvenimas Chicagoje namie 3255 S. Halsted st.

Naujas Išradimas

Susitvirtinimai ir užkaišimai plaukų. Taisantys plaukus smulkių siūlų pagalba. Plaukai plaukams, sukaisto siūlomis plaukų galvose laimi trumpame laike. Visiškai atsigauna nuo plaukų plaukai. Visiškai išformuoja dykai. Atsigauna šalinis sukaisto plaukai išformuoja dykai.
PROP. J. M. BRUNDA
BRUNDA & CO. 875 ST. BROOKLYN-NEW YORK.

REIKALINGAS

Yra tau mūsų No 3 KATALOGAS didžiausias lietuviškoje kalboje ir bus nusipintas dykai kožnam kuris prisijus savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir porą markių. Baigiasi 20tas tukstantis, pasiekubink su pareikalavimu. 64 dideli puslapiai. JAME TELPA teisingai aprašymai apie suris 200 visokių kunių neveikimų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradži, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekes visokių naujaujų electro-gydančių aparatų, Robertinių daiktų, Magičių Aparatų, Drukojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveiklų, Armonikų, Koneertinių, Britvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų. — John L. Bagdzinas, Ptp.

ADRESUOK TEIP
JOHN'S SUPPLY HOUSE
PILSEN STATION, CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(gyvenamas viršpatalys) — CHICAGO, ILL.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jeį tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei įsisenėti, per ty tu daktarų nesumanimą ar neturėjimą gory vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikius, vynais ar balzmais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori būti sveiku ir laimingu, tai negaišings laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiske aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Institute** į Dr. R. Mielke, kame paskelmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisėnėjusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dėkavoja už išgydymą ir būna sveikas ir linksmas.

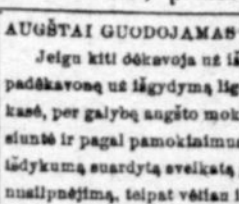
Daugumas stebisi, klausdami, kokiū būdu su tokiu gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekuri laiką gyde, rankas nuleisdami apledo.

Atsakymas lengvas: Tokiu būdu, kad **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTES** uolaikomas geriausių diplomatų daktarų specialistų: visas ligų aprašymus su atyda išitiria specialiai, nuo menkiausių iki svarbiausių ligos aprašikime bei jos pamato, ir šutais atskančius kiekvienam specialiai ligos išgydymui ligos ir išgydymui nes šitas institutas užlaiko didžiausią **Laboratorią** vaistų iš viso svieto kalij, tarp kurių daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydymo ligų nė joks daktaras nė kitas institutas negali lygtis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą **Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!**

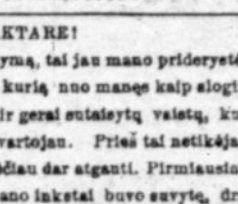
Kad iš to žydingio sodu daugiausia apdovanoję sergančius sveikata, tai aiškiai matyti iš daugybės padėkavonių, kurios ateina kas diena, paduodame čion kelias.

Išgydyta nuo: moteriškos ligos, kankinčių ir skreplavimų, skaudėjimo kėpus, skaudėjimo seir ir nerūgšties ligos. Jau paskelbikai stebis ir vėnai padėkavoja savo paveiklų alai, edama.

Augštai GUODOJAMAS DAKTARE! Jeį kiti dėkavoja už išgydymą, tai jau mano priderytė teipgi laisiki padėkavonių už išgydymą ligos, kurių nuo mane kaip elgiantis kalinu kas, per galybę angsto mokalo ir gerai sutalysty vaistų, kurios man prisidė ir pagal pamokslimus suvartoja. Prieš tai netikėjau, kad per savo išgydymą suardyti sveikatai galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi dideli nusilpėjimas, teipat vėliau ir mano inkstai buvo svyrę, drange ir vienu vi didiaja organizmas buvo sutruis ir tik kaip lapas rudulio svyrę, laukias kada nukristi. Bet kad išskilau į laisraiję apie Jūsų galimą gydymą ir ryzus vaistus, tad atsisakau ir atstėnti man vaistus, kurios suvartoja pagal pamokslimus, suka kaip kalną nukas, teip nuo mane ligą, likau pilnai sveikas. Tad ir dėkavoja už sandėlinę ir galy gydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujas žmogus, linksmas ir sveikas, o tai visame briliame lietuviame pranašis, idant kreiptosi prie Jūsų gydyti laike nelaimės ligos. Padėliks dėkingas ir visada gausis Jūsų gerbings vardas,
JONAS SMIRNIAVICIUS, 102 Front st., Philadelphia, Pa.

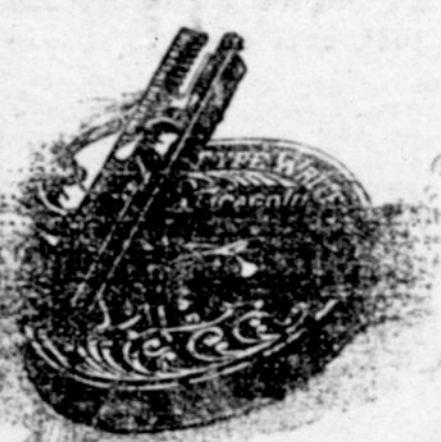
Sveikos per de motę, skaudėjimo eirdis, krūtindis diegys, plaučių neveikimo, sveikatos skaudėjimo galvos, svėitimo ausies ir abieju ausių padėjimo ant sveikatos. 113 dienų pilnai išgydymas, su padėkavonių ir paveiklų, priėmus pateptais į laisraiję.
JOHN PAULINIS, Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTUJAI! Jeį Tave vargina žemum pamirštos ligos, nesendink, nesidėliok, bet atisauk, o galėsi būti išgydytas kaip ir kiti nuo: kosulio, kataro, plaučių neveikimo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvėpavimo, kepenų ir inkstų (kidney) ligos, dipepsijos, neviršimo, vidurių ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krūtine. Galvos skaudėjimo, užimo ir epigemo ausy; kraujo nešytumo, išberimo epuogais, juodgalvėms ir niežais. Neuralgijos, nevastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kūną, kaulų gnarių ir nuo sutinimo, gėltigės. Nuo abino nusilpėjimo blogų sapnų ir jaunystės išdykumo — sugriovimo sveikatos. Priepuoli, nerviškumo, ir slapty ligų, — kokio jos vardo ar skyriaus nebūtų. — Pusles ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyrų kaip ir moterų: skaudimų, nereguliarių antdrapių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpula.

ATAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES
I VISA AMERIKA, CANADA, EUROPA, AZIJA, AFRIKA I AUSTRALIJA, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO. Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite neveikimus bei ligą lietuviškai. KAM NINGI IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant: **The Collins New York Medical Institute (Inc)**
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.
Ofiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniai nuo 10 iki 1.

DRUKUOJAMA MAŠINA

The Odell No. 4

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už \$100.00. Visa mašina pilnė, o raldė, varinės, išlietos ant pilnėno volo. Visos didesės ir mažesės, su visokiais raštliškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ligiau. Drukuoti su ja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, joks mokslo prie jos nereikia. Jos sistama teip paprasta, kad kiekvienas pažėms ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su ja drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekačia nesigališ. Šitų mašinų kainos buvo \$20.00, vėliau buvo \$15.00, o dar vėliau \$10.00, o kad męs jų išpardavėme didelę daugybę, tai gauname nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisuntimu po \$6.95.
Su gražia audimo apvilta skrynelė \$8.95
Su gražia skuros apvilta skrynelė \$9.95
Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis

3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Serganti Vyrai!

Jauni ir pusamžiniai Vyrai, kurie kenčiate nuo Ligu—Nenusimin-kite! Prasidrasinkite! GELBEKITE SAVE!

Atsišaukit pas mane! Elk ten kur busi sąžiniškai gydomas ir tapsi greitai SVEIKU. Čėdysi laiką ir pinigus eidamas pas Dr. Tillotson. Roda Dykai!

Sutrinimai ir kitoki neveikimai yra išgydomi trumpam laike — išgy: kelis dienas, su mano originaliu gydymu. Atsakančiai priimant, yra tai greičiausias būdas ant svieto įsigimui nuodėnio išgydymo. Netotyk laiko ir neritok savo sveikatos klausdamas ro. dos aptiekorius arba savo draugą. Jeigu tamista nesi po atsakančio gydymo, tai gali būti tikras, kad turėsi tą ligą per savo visą amžių ir visados algabens tamistai nelaimę ir susikrim-timą. Aš išgydau tuksantlūs tokių ligų dēto, kad turū ypatingą joms gydymą.

Užsikimšimas arba užsikimšimas varpos akylutis. Nėdoro sutinimo kaip ligi tamista benti nuo užsikimšimo varpos, ir neiduri kiek daktarų tamistą prigavo ir suredėjo, mano gydymas tamistą tikrai išgydy. Prie mano gydymo nereikia jokio planstymo. Mano gydymas yra geriausias ant visos pasaulis, be jokio skausmo ir prašlino neveikimo ant visados. Kraujo Užnuodyjimas (Syphilis arba Franc). Jeigu vartojeli nuodingus vaistus ir tebeturi skausmus, skaudulius (ronas) burtoje ir gerklėje, ronas arba prastrukimus ant bile kojos dalies kūno, tai tas yra kraujo užnuodyjimas. Kurį gali išgydyti Dr. Tillotson. Aš išjukau sunkiausiai išgydomų ligų prašlasiuame padėjime. Aš išgydau grynai tau kraują ir prašlins iš viso kūno yvarius nešytumus ir nuodus ir trumpesį laiką negu kas kitas kitų kokių dalyj pasaulis.

Guzvotės ir susisukę gyvūs. Aš išgydau toki padėjimą gyvū be nuotėdos laiko, be jokio skausmo ir ant syks. Mano gydymas prašlins visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraują, sugrąžina tamistai greitai normalią sveikatą ir tvirtumą. Skausmai visai pranyksta.

AŠ IŠGYDAU KADA KITIEMS NENUSISEKA.

Aš teipgi išgydau trumpam laike visas ligas, kurios apsirūkia tarp jaunų, senų ir pusamžių vyrų. Pastrodamas ir egzaminas dykal. Visą užlaikus slaptębje. Jeigu busi po mano gydymo, niekas nežinos kodėl. Aš turū tam tikrą gydymą kožnai ligai.

\$10.00 VERTES X-RAY EGZAMINAS DYKAI.

Vyrai, mananti apsiusti, privato atisaukit pas mane ir paskutini egzaminui, idant iš-tirti ar yra tikimai apsiuvidimui ar ne. Kitąyk gali buti kuo koki liga, kuri klūdūt laiming-gyvenimui apsiuvidimui.

Jeigu tamista turi koki neįtikėjamą padėjimą kūne, paeinant nuo peržėgimo gamtos tiazų, kaip tai, pažimio sąvys, tai neįtikėjamai užsipti šauvė, nes žemutė tikrai gėbsti ligi įtasti bakus giliai ir giliai į kūną, o tada savo sveikatą gaistimui sunyka.

Atisauk dēi egzaminu į Dr. Tillotson ofisą ir užsitikrins kan, kad esi tikas apsiuvidimui.

EGZAMINAS IR PASIRODĖJIMAS DYKAI!

Nereikalauju pinigų dēi pradėjimo gydymo. Jeigu negali ateiti pas mane, tai rašyk.

DR. TILLOTSON, 91-93 E. Washington St., CHICAGO, ILL.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nėdėliomis ir šventadienim nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

I agentura literatūros ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti mokslinių, svietiskų ir dvasi-kių knygų, raštinių, šlaipierių, skreplingų, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir pojerų gramatams. Teipgi užlaikus visokių mašinų: juodylo, pašeilių, plunkamų, drukuojamų mašinų, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Ne-žmirškite atsiimti, o busite užgandinti.
Petras M. Kalis
221 Wabansie Ave., Chicago, Ill.
(šalia Lietuviškos Bažnyčios).

Notary Public

(Lietuviškas Notaras)
Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenpotencijas, Kontrakts, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz

Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Kozminsky & Yondorf,

73 Dearborn Street.
Bankieriai.
Męs skoliame Pinigus ant turėnybių ir jeį tu rengiesi turėnybę pirkti, męs su dėjimais prigelėsim, paskolindami tau dalį pirkinių ir vakarais. Lengvos išlygos. Agre-tai apmokami donai.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos ma-šinės spaudinimo, knygų vedimo, arit-metikos, skaitymo, rašymo, spėlinimo, istorijos, geografijos ir tt.
Speciališkios instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinuti.
Męs išlaviname vyrus ir moteris įviti geras vietas. Kilnas atdaros dienomis ir vakarais.
Atisauk ar rašyk klausdamas plate-snių informacijų. Katalogas dykal.
W. H. Harmon ir W. I. Tinas
Shiller Bldg., 109 Randolph Street,
CHICAGO, ILL.

ADRESAI VIRŠININKŲ

"ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas — J. J. Hermanavičia, 3252 South Halsted Street

Vice-Prez. — Justinas Jakavičia, 1512 W. 19th Street

1-mas Raštlininkas — M. M. Juška, 581 W. 22nd Street

2-ras Raštlininkas — Aleksandra Olszewskis, 1418 W. 21st Place

Kasierius — Nicoforas Žilavičia, Kasierius — Nicoforas Žilavičia, 3252 South Halsted Street

General-Užvežėtojas — A. Olszewskis, 3252 South Halsted Street

Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurėjimui žemės farmai, ar prisirašyme prie Dr-stės "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitės visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užvežėtojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.

3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELE, HYDROCELE

t. y. varpašlės gyzyas be pertrūki ir skaudėjimo

Išgydan kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, užsikimšusiu kraujo užnuodyjimu, nusilpėjimu motrų, Hydrocele arba vyrų užkias ligas. Tokias garšias ofertas teikiame vi-alems tiems kurie būvę domi nuo keliolikos visokių daktarų, be pasekmės ir išdėv savo pin-gus dykal, kad parodyti, jog aš turū vienintelį būdą, su kurio pagalba ant visados Jūs išgydysiu.

Nemokėkite už neįsigydymą, tiktai už išgydymą. Skaudėjimas skirvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisėnėjusias, išgydas galutinai.

PLAUČIAI.

Sergantieji dusuliu, bronchitu arba dētoja išgydomi galutinai naujaisiu mano metodu per trau-king Oxalino garų.

Privatishkas vyrų ligas.

Aš išgydan kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj pasilptij.

Visokios patar-mės dovanai!

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakar. Nėdėliomis: nuo 8 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Specialistas mo-terų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas.

Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, haitligę, pagal mano me-to-dos suvalytus vaistus išgydau pa-sekmingiausiai.

Kraujo užnuody-jimus

Ir odos ligas, paveldant: išbėri-mus, skaudulius, plaukų nusilpi-mus ir tt.

as išgydau ant visados.

Kalbū lietuviškai.

Tarpe Lake ir CHICAGO, ILL.